

โครงการสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (CWIE)
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

คู่มือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

1013803 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1
(School Internship 1)

1014805 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2
(School Internship 2)

สารบัญ

	หน้า
บทนำ : กระบวนการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	1
การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2	5
หน้าที่และความรับผิดชอบของนักศึกษาระหว่างการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	11
1. การศึกษาสังเกตสภาพทั่วไปของสถานศึกษา และการศึกษาสำรวจ บริบทของชุมชนแวดล้อมสถานศึกษา	11
2. การศึกษาสังเกตงานในหน้าที่ของครูผู้สอน	11
3. การศึกษาเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษา	11
4. การจัดทำหน่วยการจัดประสบการณ์/หน่วยการเรียนรู้	12
5. การเขียนแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้	12
6. การผลิตสื่อการจัดประสบการณ์/สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้	18
7. การบันทึกผลการจัดประสบการณ์/ผลการจัดการเรียนรู้	19
8. การจัดป้ายนิเทศ	27
9. การให้ความรู้ผู้ปกครอง	27
10. การบันทึกพฤติกรรม	29
11. การศึกษารายกรณี	30
12. โครงการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	34
13. งานวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	35
14. การบันทึกรายงานผลการพัฒนาตนเอง	54
15. การทำแฟ้มสะสมงาน	55
16. การนำเสนอประสบการณ์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้	56
17. การประชุมสัมมนา	57
ระเบียบปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต	58
ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติหน้าที่ของนักศึกษาระหว่างการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา	59
ข้อควรปฏิบัติของนักศึกษาต่อผู้เกี่ยวข้อง	60
การเขียนบทความเพื่อการตีพิมพ์	63

บทนำ

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นหัวใจของการผลิตครู มีเป้าหมายเพื่อให้ศึกษาคณาจารย์สามารถเรียนรู้ เตรียมความพร้อมในการก้าวสู่ความเป็นครูมืออาชีพได้อย่างเต็มตามศักยภาพและสามารถปฏิบัติหน้าที่ของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพในบริบทของครูในศตวรรษที่ 21 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตจัดเป็นกิจกรรมหลายลักษณะเพื่อให้ศึกษาคณาจารย์เรียนรู้และมีประสบการณ์ควบคู่ประสานกันไปทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องกันไปตลอดหลักสูตร นักศึกษาทุกคนจะต้องเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอนตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด โดยนักศึกษามีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพระหว่างเรียนในชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะในชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ซึ่งจะต้องได้รับการตัดสินให้ผ่านทุกขั้นตอนจึงจะสำเร็จการศึกษาออกไปประกอบวิชาชีพครูได้

หลักการและจุดมุ่งหมาย

กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 6 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งมุ่งเน้นทักษะของความเป็นครู ตามมาตรฐานวิชาชีพ 3 ด้าน ประกอบด้วย 1. มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ 2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน 3. มาตรฐานการปฏิบัติตน โดยมีหลักการและจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. ปฏิบัติการสอนและการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูในสถานศึกษา โดยบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. ศึกษาผู้เรียนโดยใช้เทคนิค วิธีการต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน
3. ศึกษาหลักสูตรในระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอนและหลักสูตรสถานศึกษา สามารถนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์/การจัดการเรียนรู้
4. จัดทำแผนการจัดการประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่หลากหลาย
5. ใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ พัฒนาการ นำผลมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อ/การจัดประสบการณ์ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในสถานศึกษา
6. ฝึกทักษะการแก้ปัญหาและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
7. สร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน จัดทำโครงการพัฒนาผู้เรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ จัดสัมมนาระหว่างฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และจัดนิทรรศการแสดงผลงานการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

นักศึกษามหาวิทยาลัยสวนดุสิต หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) หลักสูตรปรับปรุง พุทธศักราช 2562 จะต้องได้รับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามกระบวนการทุกขั้นตอนที่กำหนดไว้ ดังมีรายละเอียดตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 (School Internship 1) จำนวน 6 หน่วยกิต เป็นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ไม่น้อยกว่า 270 ชั่วโมง ซึ่งมีสาระเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนสาขาวิชาเฉพาะในสถานศึกษา ที่บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนในการวางแผนและการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิด และมีความเป็นนวัตกรรม จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนโดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน รวมถึงการดูแลช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามศักยภาพ รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

2. การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 (School Internship 2) จำนวน 6 หน่วยกิต เป็นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ในชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ไม่น้อยกว่า 270 ชั่วโมง ซึ่งมีสาระเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนสาขาวิชาเฉพาะในสถานศึกษา ที่บูรณาการความรู้และศาสตร์การสอนในการวางแผนและการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีปัญญา รู้คิด และมีความเป็นนวัตกรรม จัดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนโดยตระหนักถึงสุขภาวะของผู้เรียน วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอน ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูจะแจ้งให้นักศึกษาทราบถึงระยะเวลาในการฝึก สถานศึกษาเครือข่ายที่เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ โดยมีกิจกรรมหลักที่นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ดังนี้

1. การปฐมนิเทศก่อนออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อชี้แจงรายละเอียดและแนวทางในการฝึก นักศึกษาที่จะออกฝึกทุกคนจะต้องเข้ารับการปฐมนิเทศตามที่ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกำหนด มิฉะนั้นจะไม่อนุญาตให้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

2. การสัมมนา ระหว่างปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเดือนละ 1 ครั้ง

3. การปัจฉิมนิเทศและจัดนิทรรศการแสดงผลงานการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมทุกกิจกรรมตามที่ฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูกำหนด

หมายเหตุ

1. นักศึกษาต้องฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเป็นขั้นตอนตามลำดับจะข้ามขั้นไม่ได้
2. รูปแบบการจัดกิจกรรมสามารถดำเนินการได้หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสมของสถานการณ์

ระเบียบในการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

การประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ตามหลักสูตรการผลิตครู หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (หลักสูตร 4 ปี) ยึดข้อบังคับของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ว่าด้วยการวัดและประเมินผล

หลักการของการประเมินผล

การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีหลักการของการประเมินผล ดังนี้

1. เป็นการประเมินผลเพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่างๆ ในการเป็นครู โดยถือว่าการประเมินเพื่อวินิจฉัยข้อดีและข้อควรปรับปรุง ซึ่งจะช่วยให้นักศึกษาครูได้ทราบผลการประเมินและการปรับปรุงหรือพัฒนาสมรรถนะในการเป็นครูได้เพิ่มสูงขึ้นตามลำดับ

2. เป็นการประเมินผลแบบอิงเกณฑ์โดยการตัดสินผลแต่ละแบบประเมินจะต้องพิจารณาไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. เป็นการประเมินสมรรถนะของนักศึกษาให้ครอบคลุมในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน จากผู้ประเมินทั้งมหาวิทยาลัยและสถานศึกษาที่เป็นหน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

4. นักศึกษาที่ได้รับการตัดสินให้ผ่านการปฏิบัติการสอน ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

4.1 ได้รับการตัดสินให้ผ่านแบบประเมินทุกแบบ

4.2 ผ่านขั้นตอนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูทุกขั้นตอน

4.3 มีระยะเวลาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูครบตามที่หลักสูตรกำหนด

4.4 เป็นผู้ที่มีความประพฤติดีตามที่กำหนดไว้ใน “ระเบียบปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู”

4.5 มีผลงานในหน้าที่รับผิดชอบของนักศึกษาระหว่างการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยงานทุกชิ้นผ่านการตรวจรับรองผลจากอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงครบถ้วนตามกำหนด

4.6 เข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ตลอดกระบวนการ ได้แก่ ปฐมนิเทศ การประชุมสัมมนาระหว่างฝึก ปัจฉิมนิเทศ และจัดนิทรรศการแสดงผลงาน ทั้งนี้ รูปแบบของการจัดกิจกรรมสามารถดำเนินการได้หลากหลายรูปแบบตามความเหมาะสมของสถานการณ์

การสรุปผลการประเมินให้สรุปผลเป็นระดับ ดังนี้

การประเมินรายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ให้เป็นไปตามหลักสูตรบังคับ คือ

1. PD หมายถึง ผ่านดีเยี่ยม นักศึกษาต้องผ่านการประเมินทุกแบบ ทุกรายการ ร้อยละ 85 ขึ้นไป
2. P หมายถึง ผ่าน นักศึกษาต้องผ่านการประเมินทุกแบบ ทุกรายการ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 แต่ไม่ถึงร้อยละ 85
3. NP หมายถึง ไม่ผ่าน นักศึกษาได้คะแนนจากการประเมินทุกแบบ ทุกรายการ ต่ำกว่า ร้อยละ 60 นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชานี้ใหม่

หมายเหตุ : 1. นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนวิชานี้ใหม่ ถ้าได้ค่าระดับคะแนน “NP” และหากได้ค่าระดับคะแนน “NP” เป็นครั้งที่สอง ถือว่าหมดสภาพการเป็นนักศึกษา

2. นักศึกษาจะได้ค่าระดับคะแนน “PD” ในกรณีปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาครบตามจำนวนวัน ไม่ขาดการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาทุกกรณี เช่น ไม่ลา กิจ ไม่ลาป่วย ไม่มาสาย โดยไม่นับเวลาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาชดเชย

ข้อเสนอแนะเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อการประเมินผล

1. ศึกษาคู่มือและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลโดยละเอียดถี่ถ้วน
2. เขียนข้อความในแบบฟอร์มให้เรียบร้อยก่อนรับการนิเทศและการประเมินจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์
3. ติดตามพิทักษ์สิทธิการฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูของตน โดยเชิญครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ประเมินผลการฝึกตามระยะเวลากำหนดในการปฏิบัติการสอน
4. นักศึกษาต้องได้รับการนิเทศจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ตามที่หลักสูตรกำหนด
5. นัดหมายกับครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ล่วงหน้า เพื่อความพร้อมในการประเมินทุกช่วงเวลาการประเมิน
6. นักศึกษาต้องมีความพร้อมเสมอสำหรับการประเมิน
7. รับฟังและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และ การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2

การปฏิบัติการสอนเป็นหน้าที่สำคัญของครูทุกคน และถือเป็นหัวใจสำคัญของบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของครู การที่นักศึกษาได้ศึกษาเนื้อหาสาระในรายวิชาต่างๆ ตามโครงสร้างของหลักสูตร ล้วนเป็นความรู้ต้องนำมาบูรณาการ และประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการสอนทั้งสิ้น

สมรรถนะของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็นการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โดยมหาวิทยาลัยได้กำหนด งานที่นักศึกษาครูต้องปฏิบัติจริง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของนักศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อให้นักศึกษาพร้อมที่จะเป็นผู้เริ่มต้นวิชาชีพครูที่ดี โดยมีสมรรถนะของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ดังนี้

1. สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ครู ได้แก่ 1) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล 2) สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียน ให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และ 3) ผู้สร้างนวัตกรรม และพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นพลเมืองดี

2. สมรรถนะทางการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมหลักสูตร สถานศึกษา 2) การจัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และความสนใจ ให้มีปัญญารู้คิด มีความเป็นนวัตกร และมีความสุขในการเรียน 3) ดูแล ช่วยเหลือ พัฒนาและ รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ 4) วิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) ทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์และร่วมกิจกรรม พัฒนาวิชาชีพ 6) สื่อ และการวัดการประเมินผลการเรียนรู้ 7) การบูรณาการความรู้และศาสตร์การสอน และ 8) การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

3. สมรรถนะด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ได้แก่ 1) ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนา และแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน 3) ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกัน บนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม และ 4) ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

เพื่อส่งเสริมและเอื้ออำนวยให้นักศึกษาครูเกิดสมรรถนะต่างๆ ตามที่กล่าวมาแล้ว มหาวิทยาลัย จึงกำหนดบทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของนักศึกษาในการปฏิบัติการสอน

บทบาทหน้าที่และแนวปฏิบัติของนักศึกษาในการปฏิบัติการสอน

1. บทบาทหน้าที่

1.1 เข้าร่วมการประชุมนิเทศจากมหาวิทยาลัย

1.2 ศึกษาทำความเข้าใจรายละเอียดในคู่มือการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

1.3 รายงานตัวต่อสถานศึกษาที่ไปปฏิบัติการสอน พบครูพี่เลี้ยง และปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1) ศึกษาหลักสูตร ค้นคว้าเนื้อหาและวางแผนการปฏิบัติการสอนในกิจกรรม/กลุ่มสาระ การเรียนรู้/วิชาและระดับชั้นที่ได้รับมอบหมายล่วงหน้า อย่างน้อย 2 สัปดาห์ และส่งแผนการจัดประสบการณ์/ แผนการจัดการเรียนรู้ให้ครูพี่เลี้ยงตรวจสอบก่อนไปสอนอย่างน้อย 1 สัปดาห์

2) จัดเตรียมสื่อการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

3) สอนตามตารางสอนที่ได้รับมอบหมาย

4) รับการนิเทศจากครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์

5) แก้ไขปรับปรุงการสอนตามข้อเสนอแนะที่ได้รับมอบหมาย

6) ปฏิบัติงานอื่นๆ ในหน้าที่ครูตามที่ได้รับมอบหมาย

- 7) ประชุมร่วมกันระหว่างนักศึกษาในแต่ละสถานศึกษา เพื่อวางโครงการปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหาต่างๆ ร่วมกันเป็นประจำสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
- 8) ปฏิบัติตามระเบียบและแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยและสถานศึกษา
- 9) ร่วมประชุมสัมมนาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

2. แนวปฏิบัติการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

ลำดับที่	รายการ	แนวปฏิบัติ	ชิ้นงาน
1	<p>งานปฏิบัติการสอน</p> <p>1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตร - แผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ - แบบเรียน <p>1.2 จัดทำหน่วยการจัดประสบการณ์/หน่วยการเรียนรู้</p> <p>1.3 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้</p> <p>1.4 จัดทำสื่อการจัดประสบการณ์/สื่อการเรียนรู้/จัดหาแหล่งการเรียนรู้</p> <p>1.5 สอนตามแผนการจัดประสบการณ์ /แผนการจัดการเรียนรู้</p> <p>1.6 วัดและผลประเมินผลผู้เรียน</p> <p>1.7 บันทึกผลการจัดประสบการณ์/ผลการจัดการเรียนรู้</p>	<p>1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตร เนื้อหาวิชาที่สอน แผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ แบบเรียน โดยวางแผนการจัดประสบการณ์/การจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูประจำชั้น/ครูพี่เลี้ยงตามระดับชั้นที่นักศึกษาปฏิบัติการสอน</p> <p>1.2 จัดทำหน่วยการจัดประสบการณ์/หน่วยการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด</p> <p>1.3 จัดทำแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ (รายชั่วโมง) โดยต้องส่งให้ครูพี่เลี้ยงตรวจล่วงหน้าอย่างน้อย 1 สัปดาห์</p> <p>1.4 จัดทำสื่อประกอบการจัดประสบการณ์/การจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหา มีประสิทธิภาพ มีความหลากหลายและน่าสนใจ รวมถึงการจัดหาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ</p> <p>1.5 จัดประสบการณ์/จัดการเรียนรู้ตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และปรับปรุงการสอนตามคำแนะนำของครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์</p> <p>1.6 จัดทำเครื่องมือและดำเนินการวัดและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้</p> <p>1.7 บันทึกผลหลังการสอนทุกครั้งเพื่อนำปัญหา/อุปสรรคไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไข วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการเรียนของผู้เรียนและปัญหาผู้เรียน เพื่อ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - หน่วยการจัดประสบการณ์/หน่วยการเรียนรู้ - แผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ - สื่อการจัดประสบการณ์/สื่อการเรียนรู้ - เครื่องมือวัดและประเมินผล - แบบบันทึกผลการจัดประสบการณ์/ผลการจัดการเรียนรู้

ลำดับที่	รายการ	แนวปฏิบัติ	ชิ้นงาน
	1.8 จัดป้ายนิเทศ	นำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งต่อไป 1.8 จัดป้ายนิเทศเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร ให้ความรู้ หรือการแสดงผลงานของผู้เรียน ให้สวยงาม น่าสนใจตามรูปแบบที่สถานศึกษากำหนด	- ป้ายนิเทศ
2	งานธุรการในชั้นเรียน 2.1 ทำบัญชีเรียกชื่อ 2.2 สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน 2.3 บัตรสุขภาพ 2.4 ระเบียบนักเรียน 2.5 สมุดประจำชั้น ฯลฯ	- ศึกษารายละเอียด/แนวปฏิบัติการจัดทำเอกสารธุรการในชั้นเรียน และดำเนินการจัดทำเอกสารธุรการในชั้นเรียนตามระเบียบของสถานศึกษา และคำแนะนำของครูพี่เลี้ยง	- เอกสารธุรการในชั้นเรียนตามที่สถานศึกษากำหนด
3	งานกิจกรรมนักเรียน 3.1 งานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน/โครงการพิเศษ 3.2 งานกีฬา 3.3 งานตรวจสุขภาพ/งานสุขอนามัย/งานโภชนาการ ฯลฯ	- เข้าร่วมกิจกรรมนักเรียนตามที่สถานศึกษามอบหมาย - จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนร่วมกับครูและบุคลากรในสถานศึกษาอย่างน้อย 1 โครงการ - ร่วมปฏิบัติกิจกรรมตามโครงการและรายงานผลการดำเนินงาน	- กิจกรรม/โครงการพัฒนาผู้เรียน - สรุปรายงานผลการดำเนินงาน
4	งานพัฒนาตน 4.1 ด้านบุคลิกภาพ 4.2 ด้านวิชาการและด้านวิชาชีพครู	4.1 พัฒนาบุคลิกภาพ โดย - วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของตนเอง และกำหนดประเด็น ที่ต้องพัฒนา - วางแผนดำเนินการพัฒนาตนเอง - ดำเนินการตามแผน - รายงานผลการพัฒนาตนเอง 4.2 พัฒนางานวิชาการและวิชาชีพครู โดย - ศึกษาเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตนเองด้านวิชาการและด้านวิชาชีพครู - บันทึกการปฏิบัติงานครูในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงการแก้ไขปัญหาการพัฒนางาน - นำเสนอประสบการณ์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ - รายงานผลการปฏิบัติการสอนของตน โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่สู่ประชาคมวิชาชีพครู	- รายงานผลการศึกษาและการพัฒนาตนเอง - เพิ่มสะสมงานการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และเพิ่มสะสมงานการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2

ลำดับที่	รายการ	แนวปฏิบัติ	ชิ้นงาน
5	งานสร้างความสัมพันธ์กับ ผู้ปกครองและชุมชน	5.1 การให้ความรู้ผู้ปกครอง โดย <ul style="list-style-type: none"> - ออกแบบกิจกรรมหรือเทคนิคการให้ความรู้ผู้ปกครองในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ป้ายนิเทศ การใช้สื่อดิจิทัลแพลตฟอร์ม หรืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ - สํารวจความพึงพอใจในการรับความรู้ 5.2 โครงการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดย <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาสำรวจวัฒนธรรมแหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามบริบทชุมชนของสถานศึกษา - เขียนข้อเสนอโครงการ - ดำเนินโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน - สรุปรายงานผลการดำเนินโครงการ 5.3 สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน โดยการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อความรู้สำหรับผู้ปกครอง - รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครอง - รายงานผลการดำเนินโครงการ - รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ขอบข่ายงานของนักศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

นักศึกษาทุกคนต้องปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 รวม 2 ภาคเรียน โดยคิดเวลาการปฏิบัติการสอนแต่ละภาคเรียนไม่ต่ำกว่า 270 ชั่วโมง นักศึกษาต้องปฏิบัติงานให้ครบถ้วนทั้ง 5 งาน ได้แก่ งานปฏิบัติการสอน งานธุรการในชั้นเรียน งานกิจกรรมนักเรียน งานพัฒนาตน และงานสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน โดยจัดทำผลงานให้ครูที่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ตรวจเพื่อนำผลประเมินไปลงในแบบบันทึกนิเทศ ขอบข่ายที่นักศึกษาต้องปฏิบัติ มีดังนี้

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1

ลำดับ	หัวข้องาน	รายละเอียดของงาน	หมายเหตุ
1	การศึกษาข้อมูลสถานศึกษาและชุมชนแวดล้อมสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาและสังเกตสภาพทั่วไปของสถานศึกษา - ศึกษาหลักสูตรของสถานศึกษา - ศึกษาสำรวจบริบทของชุมชนแวดล้อมสถานศึกษา 	
2	การศึกษาสังเกตงานในหน้าที่ของครูผู้สอน	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาและสังเกตการปฏิบัติงานของครู - ศึกษาและสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู 	

ลำดับ	หัวข้องาน	รายละเอียดของงาน	หมายเหตุ
3	การให้ความรู้ผู้ปกครอง	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาและสังเกตการให้ความรู้ผู้ปกครอง - ออกแบบและจัดกิจกรรมการให้ความรู้ผู้ปกครอง - รายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครอง 	
4	การจัดการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนการจัดการประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ - ฝึกปฏิบัติการสอน - จัดทำสื่อการจัดการประสบการณ์/สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งการจัดการเรียนรู้ - บันทึกผลการจัดการประสบการณ์/ผลการจัดการเรียนรู้ 	
5	การศึกษารายกรณี	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อเลือกเป้าหมายในการพัฒนา - เก็บข้อมูลจากผู้เรียนและผู้ปกครอง - ดำเนินการตามกระบวนการศึกษารายกรณี 	
6	การจัดป้ายนิเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดป้ายนิเทศที่เกี่ยวข้องกับสาระความรู้ประกอบการสอน - จัดป้ายนิเทศวันสำคัญ - จัดป้ายนิเทศอื่นๆ 	
7	การพัฒนาตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานการพัฒนาตนเอง 	
8	การนำเสนอประสบการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแฟ้มสะสมงาน - รายงานผลการปฏิบัติงาน - จัดนิทรรศการแสดงผลงานการปฏิบัติการสอน 	

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2

ลำดับ	หัวข้องาน	รายละเอียดของงาน	หมายเหตุ
1	การจัดการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ - ฝึกปฏิบัติการสอน - จัดทำสื่อการจัดประสบการณ์/สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งการจัดการเรียนรู้ - บันทึกผลการจัดประสบการณ์/ผลการจัดการเรียนรู้ 	
2	การจัดโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามบริบทชุมชนของสถานศึกษา - เขียนข้อเสนอโครงการ - ดำเนินโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 	
3	การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยการสร้างร่วมมือกับผู้ปกครอง ในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาสภาพปัญหาที่ต้องการศึกษา - การกำหนดปัญหาการวิจัย - ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง - ดำเนินการทดลองเก็บรวบรวมข้อมูล - วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล - การเขียนรายงานการวิจัย 	
4	การจัดป้ายนิเทศ	<ul style="list-style-type: none"> - ป้ายนิเทศที่เกี่ยวข้องกับสาระความรู้ประกอบการสอน - ป้ายนิเทศวันสำคัญ - ป้ายนิเทศให้ความรู้ผู้ปกครอง/ป้ายอื่นๆ 	
5	การนำเสนอประสบการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำแฟ้มสะสมงาน - รายงานผลการปฏิบัติงาน - จัดนิทรรศการแสดงผลงานการปฏิบัติการสอน 	

หน้าที่และความรับผิดชอบของนักศึกษาระหว่างการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

ในระหว่างการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติงานต่างๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ครบถ้วน ซึ่งมหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษา ก่อนออกฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เพื่อนักศึกษาจะได้ทราบถึงลักษณะงานที่ต้องฝึกปฏิบัติ หน้าที่ความรับผิดชอบต่างๆ ตลอดจนระเบียบวิธีปฏิบัติและการประเมินผลงานต่างๆ เหล่านี้

งานในหน้าที่และความรับผิดชอบของนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ปฏิบัตินั้น นักศึกษาจะต้องศึกษาให้เข้าใจทั้งลักษณะงาน วิธีการปฏิบัติ การประเมินผล แล้วปฏิบัติให้ครบถ้วน พร้อมทั้งรายงานผลการปฏิบัติตามเวลาที่กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของนักศึกษา

การปฏิบัติงานระหว่างการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาสังเกตสภาพทั่วไปของสถานศึกษา และการศึกษาสำรวจบริบทของชุมชนแวดล้อมสถานศึกษา

เมื่อเริ่มการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา นักศึกษาจะต้องศึกษาสังเกตสภาพทั่วไปของสถานศึกษา เพื่อให้ทราบข้อมูลของสถานศึกษา ประกอบด้วย สถานที่ตั้ง ประชาชน วัสดุทัศน พันธ์กิจ สีและตราสัญลักษณ์ประจำโรงเรียน ประวัติความเป็นมา แผนผังอาคาร สถานที่/การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน จำนวนนักเรียนและบุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมถึงนักศึกษาจะต้องศึกษาสำรวจบริบทของชุมชนแวดล้อมสถานศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามบริบทชุมชนของสถานศึกษา และวางแผนดำเนินโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

2. การศึกษาสังเกตงานในหน้าที่ของครูผู้สอน

นักศึกษาศึกษาสังเกตการปฏิบัติงานประจำวันของครู ด้านงานปฏิบัติการสอน งานธุรการ ในชั้นเรียน งานกิจกรรมนักเรียน งานพัฒนาตน งานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและชุมชน รวมถึงการศึกษาสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียน การใช้สื่อ/นวัตกรรม วิธีการใช้คำถาม วิธีการสร้างแรงจูงใจและวิธีการสร้างความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียน และสัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับเทคนิคการสอน เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของครูผู้สอนและเตรียมตนเองในการที่จะเป็นครูที่ดีสำหรับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

3. การศึกษาเรียนรู้หลักสูตรสถานศึกษา

นักศึกษาศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย/หลักสูตรสถานศึกษาระดับประถมศึกษาเกี่ยวกับคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ขั้นตอนในการพัฒนา/ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา องค์ประกอบของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์/หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้

4. การจัดทำหน่วยการจัดประสบการณ์/หน่วยการเรียนรู้

ก่อนเริ่มปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา มหาวิทยาลัยจะส่งนักศึกษาไปพบกับครูพี่เลี้ยง หรือ อาจารย์ประจำวิชาที่นักศึกษาจะต้องปฏิบัติการสอน เพื่อรับงานมาเตรียมล่วงหน้า นักศึกษาควรจะทราบระดับชั้นที่สอน กิจกรรม/สาระการเรียนรู้ที่จะต้องสอน ตลอดระยะเวลาของการฝึกปฏิบัติ เมื่อทราบแล้ว จะต้องจัดทำหน่วยการจัดประสบการณ์/หน่วยการเรียนรู้เป็นรายสัปดาห์ให้เสร็จสิ้น และนำเสนอให้อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์หรืออาจารย์ประจำวิชาตรวจสอบในสัปดาห์แรกของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เมื่อนักศึกษาได้รับหน่วยการเรียนรู้จากสถานศึกษาแล้ว นักศึกษาจะต้องศึกษาสาระการเรียนรู้และประสบการณ์สำคัญ แล้วนำมาแยกเป็นเรื่องย่อยๆ ในลักษณะแผนผังความคิด (Mind Map)

5. การเขียนแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้

การเขียนแผนการจัดประสบการณ์มีรายละเอียด ดังนี้

1) นักศึกษาจะต้องนำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ มาพิจารณาจัดทำเป็นแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สภาพท้องถิ่น วิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา

2) เลือกรูปแบบการจัดประสบการณ์/การจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ วัยและวุฒิภาวะของผู้เรียน

3) เขียนแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายชั่วโมง ทุกองค์ประกอบให้สัมพันธ์กัน ตั้งแต่จุดประสงค์แผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

4) การจัดประสบการณ์/การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นส่วนสำคัญของการปฏิบัติการสอน เพราะเป็นส่วนที่จะนำแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ไปพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้ ครบทุกขั้นตอน

- เน้นกระบวนการคิด การลงมือปฏิบัติ และการสร้างสรรค์ความรู้ของผู้เรียน

- จัดกิจกรรมเชื่อมโยงการเรียนรู้สู่ชุมชน ทั้งในและนอกห้องเรียน

- เน้นกิจกรรมกระบวนการกลุ่ม ทักษะการปฏิบัติ นำความรู้ไปสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

- สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่น เป็นกันเอง และมีวินัยในชั้นเรียน

- กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนใจการเรียนรู้ด้วยการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ แสวงหาความรู้อย่างอิสระ

5) ผลิตสื่อ จัดทำ จัดหาสื่อและอุปกรณ์ตามแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

6) การประเมินผลการจัดประสบการณ์ เป็นกระบวนการตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความคิด ด้านทักษะกระบวนการ และด้านเจตคติหรือคุณลักษณะ การวัด การประเมินผล ควรใช้เครื่องมือที่ตรวจสอบคุณภาพของผู้เรียนอย่างครอบคลุมรอบด้าน โดยใช้การประเมินสภาพจริง (Authentic Assessment) ลักษณะการประเมินตามสภาพจริง มีลักษณะ ดังนี้

วิธีการประเมินตามสภาพจริง

1. การสังเกต และการบันทึกการสังเกต

2. การสัมภาษณ์
3. การบันทึกจากผู้เกี่ยวข้อง
4. แบบทดสอบ
5. การประเมินตนเอง
6. แฟ้มสะสมงาน

7) การบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ เมื่อได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ และวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้สอนต้องบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ต่อท้าย แผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้นั้นๆ การบันทึกการเรียนรู้ปฏิบัติ ดังนี้

- บันทึกผลการจัดกิจกรรมหรือสื่อการสอน โดยบันทึกความเหมาะสมของขั้นตอนการจัด กิจกรรมหรือสิ่งที่เกิดขึ้นขณะการจัดกิจกรรมหรือความสนใจของเด็ก และบันทึกผลการใช้สื่อโดยบันทึก ความเหมาะสมของสื่อ ความสนใจของผู้เรียนที่มีต่อสื่อ

- บันทึกสิ่งที่ผู้สอนได้ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้จากแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัด การเรียนรู้ที่กำหนดไว้แต่เดิม ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทีทันใด ในขณะที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

- บันทึกผลที่เกิดขึ้นสำหรับตัวผู้สอนเองเกี่ยวกับรูปแบบ และวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ค้นพบ ในขณะที่จัดการเรียนรู้ ดังนั้น การบันทึกผลควรบันทึกทันที ก่อนที่จะลืมรายละเอียดบางเรื่องบางตอน

- บันทึกผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในลักษณะที่เป็นภาพรวม และเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล โดยเฉพาะผู้เรียนที่ผลการเรียนที่มีปัญหาหรือผู้เรียนที่มีพัฒนาการการเรียนรู้ที่ไม่เป็นไปตามวัย เพื่อนำ ข้อมูลไปวางแผนปรับปรุงแก้ไขต่อไป

- บันทึกปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ในครั้งนั้นๆ ซึ่งจะได้เป็นข้อมูล สำหรับการแก้ปัญหา และป้องกันอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นต่อไป

ในกรณีที่ผลการจัดการเรียนรู้ไม่เป็นไปตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ผู้สอนจำเป็นต้อง พัฒนา/ปรับปรุงการปฏิบัติการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้ที่เป็นไปตามความคาดหวัง ด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน

การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้ มีรายละเอียด ตามสาขาวิชา ดังนี้

5.1 การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์(สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย)

การจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัยนั้นไม่สอนเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปแบบกิจกรรมบูรณาการ ให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น ดังนั้นการจัดประสบการณ์ให้เด็กได้พัฒนาครบทุกด้านบรรลุจุดหมายตามหลักสูตร นั้น ผู้สอนจำเป็นต้องวางแผนการจัดประสบการณ์และรู้หลักการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เพื่อเป็น แนวในการปฏิบัติจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตร ผู้สอนควรดำเนินการตาม ขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักสูตรที่นักศึกษาศึกษาฝึกประสบการณ์สอนและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้สอน ต้องศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยอย่างละเอียด จนเกิดความเข้าใจว่าจะพัฒนาเด็กอย่างไร เพื่อให้บรรลุ ตามจุดหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้ควรศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อให้มีความเข้าใจ ยิ่งขึ้น ได้แก่ คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ตัวอย่าง แผนการจัดการประสบการณ์ระดับปฐมวัย

2. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา ความสัมพันธ์ของมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์/ ตัวชี้วัด (จุดหมาย) ผู้สอนต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3. **วิเคราะห์สาระการเรียนรู้** ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนที่เป็นสาระการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดไว้ 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นประสบการณ์สำคัญและส่วนที่เป็นสาระที่ควรเรียนรู้ โดยผู้สอนจะต้องวิเคราะห์และเลือกนำมากำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์

4. **กำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนกำหนดรูปแบบการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยซึ่งมีหลากหลายรวมทั้งศึกษาแนวคิดจากนวัตกรรมที่ผู้สอนต้องการใช้ สอดแทรกลงในการจัดประสบการณ์ สำหรับรูปแบบที่นิยมใช้จัดประสบการณ์เป็นรายสัปดาห์ บางสัปดาห์ อาจใช้หน่วยตามความสนใจของเด็ก โดยพิจารณาข้อมูลหลักสูตรสถานศึกษา ตัวเด็ก สภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมประกอบ ทั้งนี้สามารถยืดหยุ่นตามความเหมาะสม

สำหรับการจัดประสบการณ์แบบหน่วยผู้สอนต้องกำหนดหัวเรื่อง โดยใช้เป็นแกนกลางในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก การกำหนดหัวเรื่องสามารถทำได้ 3 วิธี คือ

วิธีที่ 1 เด็กเป็นผู้กำหนด

วิธีนี้ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้เด็กเป็นผู้กำหนดหัวเรื่องได้ตามความสนใจของเด็ก เช่น ขณะที่เดินผ่านแปลงดอกไม้ เด็กๆ แสดงความสนใจผีเสื้อที่กำลังเกาะดอกไม้และต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ดังนั้นผู้สอนจึงนำเรื่องผีเสื้อมาเป็นหัวเรื่องในการจัดทำหน่วยการจัดประสบการณ์

วิธีที่ 2 ผู้สอนและเด็กร่วมกันกำหนด

วิธีนี้เป็นวิธีที่กำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับเด็ก โดยผู้สอนกระตุ้นให้เด็กแสดงความคิดเห็น แล้วนำเรื่องที่สนใจมากำหนดเป็นหน่วยการจัดประสบการณ์ เช่น ผู้สอนอ่านนิทานเกี่ยวกับ “ช้าง” ให้เด็ก ฟังและมีการสนทนา อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องช้าง ในที่สุดผู้สอนกับเด็กจึงตัดสินใจร่วมกันกำหนดเรื่อง “ช้าง” เป็นหน่วยการจัดประสบการณ์

วิธีที่ 3 ผู้สอนเป็นผู้กำหนด

วิธีนี้ผู้สอนจะเป็นผู้วางแผนกำหนดหน่วยการจัดประสบการณ์และสาระการเรียนรู้ ในแต่ละหน่วยไว้ล่วงหน้าโดยพิจารณาจากโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่จัดทำไว้หน่วยการจัดประสบการณ์นี้สามารถปรับและยืดหยุ่นได้ตามความสนใจของเด็ก เช่น ผู้สอนกำหนดหัวเรื่อง “ยุ้ง” ไว้ล่วงหน้าแล้ว แต่ปรากฏว่าเด็กอยากรู้เรื่อง “ผีเสื้อ” ผู้สอนสามารถยืดหยุ่นเปลี่ยนเรื่องนั้นมาเป็นผีเสื้อได้ และนำเรื่อง “ยุ้ง” ไปจัดประสบการณ์ในโอกาสต่อไป

การกำหนดหัวเรื่องหน่วยการจัดประสบการณ์ ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก
2. ตรงตามความต้องการและความสนใจของเด็ก
3. สอดคล้องกับสภาพและการดำเนินชีวิตประจำวันของเด็ก
4. ผนวกคุณธรรมและจริยธรรมเข้าไปได้อย่างผสมกลมกลืน

5. **เขียนแผนการจัดประสบการณ์** ผู้สอนควรพิจารณาเขียนแผนการจัดประสบการณ์ที่ผู้สอน นำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์ต่อเด็กปฐมวัยที่ผู้สอนรับผิดชอบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

• นำหน่วยการจัดประสบการณ์มากำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ เมื่อได้หน่วยการจัดประสบการณ์แล้ว ผู้สอนกำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ให้เข้ากับหัวเรื่องหน่วยการจัดประสบการณ์ สาระการเรียนรู้ประกอบด้วยประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้ ซึ่งสาระที่ควรเรียนรู้ในหลักสูตร นั้นเป็นสาระที่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดของเนื้อหาให้ ทั้งนี้เพื่อประสงค์ให้สามารถยืดหยุ่นได้โดยง่าย สะดวกต่อการปรับให้เหมาะสมกับความสนใจและสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก

● สังเกตหรือระดมความคิดจากเด็ก ผู้สอนอาจสนทนากับเด็ก เพื่อจะได้ทราบว่าเด็กมีประสบการณ์เดิมในหัวเรื่องนั้นมากน้อยเพียงใด เด็กอยากทราบอะไรเพิ่มเติมและผู้สอนควรตรวจสอบหลักสูตรเพื่อเพิ่มเติมสิ่งที่เด็กควรเรียนรู้ในหน่วยงานหรือหัวเรื่องนั้นๆ

● เขียนแผนการจัดประสบการณ์ เมื่อได้ข้อบ่งชี้สาระที่เด็กต้องการรู้และสาระที่ผู้สอนคิดว่าเด็กควรรู้เพิ่มแล้วผู้สอนต้องเขียนแผนการจัดประสบการณ์ โดยคำนึงถึงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้สภาพที่พึงประสงค์ในเด็กแต่ละกลุ่มอายุที่ผู้สอนรับผิดชอบประสบการณ์สำคัญที่คาดว่าจะเกิด สื่อ กิจกรรม และการประเมิน

สำหรับรูปแบบการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่นิยมใช้มี 2 รูปแบบ คือแบบตารางและแบบไม่ใช้ตาราง ครูสามารถเลือกใช้ได้ตามสะดวก

หัวข้อสำคัญที่ควรมีในแผนการจัดประสบการณ์ มีดังนี้

1. **ชื่อหน่วยการจัดประสบการณ์** ระบุชื่อหัวเรื่องที่ใช้ในการจัดประสบการณ์จากหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยที่กำหนดไว้แล้ว หรือยืดหยุ่นปรับตามความสนใจของเด็ก

2. **จุดประสงค์ทั่วไป** ระบุเป้าหมายพฤติกรรมที่ต้องการให้เด็กเกิด เมื่อเด็กทำกิจกรรมครบตามระยะเวลาที่ผู้สอนวางแผนไว้ ทั้งนี้ควรอยู่บนพื้นฐานพัฒนาการเด็กและจุดหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย/สถานศึกษาปฐมวัย

3. **วันที่** ระบุวันที่ทำการสอน

4. **เวลา** ระบุตามตารางกิจกรรมประจำวัน

5. **ชื่อกิจกรรม** ระบุชื่อกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน ซึ่งแต่ละหน่วยงานอาจมีชื่อเรียกต่างกัน เช่น กิจกรรมในวงกลม/กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นต้น

6. **จุดประสงค์** ระบุเป้าหมายพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดกับเด็ก เมื่อทำกิจกรรมในหน่วยแล้ว และควรอยู่บนพื้นฐานพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน

7. **สาระการเรียนรู้** ซึ่งประกอบด้วยสาระที่ควรรู้และประสบการณ์สำคัญ เป็นสาระที่ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษาร่วมกันจัดทำ เป็นประสบการณ์สำคัญที่คาดว่าจะได้ใช้ในการเรียนสาระและถูกกำหนดไว้แล้วในหลักสูตรของสถานศึกษาที่บุคลากรสถานศึกษาร่วมกันจัดทำ ตัวอย่างเช่น หน่วยอาหารดีมีประโยชน์ ครูให้เด็กเรียนรู้โดยผ่านประสบการณ์การทำอาหาร (การวางแผน ตัดสินใจเลือก และลงมือปฏิบัติ)

8. **วิธีการดำเนินกิจกรรม** ระบุกิจกรรมเป็นขั้นตอนตั้งแต่ต้นจนจบ โดยคำนึงถึงวัยพัฒนาการช่วงความสนใจของเด็กและจุดประสงค์ที่ต้องการ

9. **สื่อ** ระบุสื่อที่ใช้ในการดำเนินกิจกรรม ควรเริ่มจากของจริง ของจำลอง รูปภาพ ฯลฯ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็ก

10. **การประเมิน** ระบุวิธีการประเมินและสิ่งที่ประเมิน ซึ่งวิธีการประเมินสำหรับเด็กปฐมวัยมีหลายวิธีที่เหมาะสม คือ การสังเกต การสนทนา ฯลฯ

11. **บันทึกหลังสอน** ระบุผลการจัดกิจกรรมที่เกิดขึ้น (เด็ก/ครู) และปัญหาการจัดการในชั้นเรียนพร้อมแนวทางการพัฒนา/ปรับปรุง

หมายเหตุ นักศึกษาสามารถใช้แบบฟอร์มการเขียนแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของสถานศึกษาได้

5.2 การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ (สาขาวิชาการประถมศึกษา)

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ผู้สอนควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. **ศึกษาหลักสูตรที่นักศึกษาปฏิบัติการสอน และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง** ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรอย่างละเอียด จนเกิดความเข้าใจว่าจะพัฒนาผู้เรียนอย่างไรเพื่อให้บรรลุตามจุดหมายที่หลักสูตรกำหนดไว้ นอกจากนี้ควรศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อให้มีความเข้าใจยิ่งขึ้น ได้แก่ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เอกสารประกอบหลักสูตร ฯลฯ

2. **ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด** ตามโครงสร้างของหลักสูตร

3. **นำข้อมูลจากการวิเคราะห์หลักสูตรและสาระการเรียนรู้มาวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้** ตามขั้นตอนต่างๆ

4. **กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้** เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนกำหนดรูปแบบการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ซึ่งมีหลากหลายรวมทั้งศึกษาแนวคิดจากนวัตกรรมที่ผู้สอนต้องการใช้สอดแทรกลงในการจัดการเรียนรู้ สำหรับรูปแบบที่นิยมใช้จัดการเรียนรู้เป็นรายคาบ/รายชั่วโมง โดยพิจารณาข้อมูลของหลักสูตรสถานศึกษา ตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อม สังคม วัฒนธรรมประกอบ ทั้งนี้สามารถยืดหยุ่นตามความเหมาะสม

สำหรับการจัดการเรียนรู้แบบหน่วยผู้สอนต้องกำหนดหัวเรื่อง โดยใช้เป็นแกนกลางในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน การกำหนดหัวข้อเรื่องสามารถทำได้ 3 วิธี คือ

วิธีที่ 1 ผู้เรียนเป็นผู้กำหนด

วิธีนี้ผู้สอนจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดได้ตามความสนใจของผู้เรียน เช่น ขณะเดินผ่านแปลงดอกไม้ ผู้เรียนแสดงความสนใจผีเสื้อที่กำลังเกาะดอกไม้อยู่และต้องการที่จะเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ดังนั้นผู้สอนจึงนำเรื่องผีเสื้อมาเป็นห้องเรียนในการจัดทำหน่วยการจัดการเรียนรู้

วิธีที่ 2 ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนด

วิธีนี้เน้นวิธีกำหนดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น แล้วนำเรื่องที่สนใจมากำหนดเป็นหน่วยการจัดการเรียนรู้ เช่น ผู้สอนอ่านนิทานเกี่ยวกับ “ช้าง” ให้ผู้เรียนฟังและมีการสนทนา อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องช้าง ในที่สุดผู้สอนกับผู้เรียนจึงตัดสินใจร่วมกันกำหนดเรื่อง “ช้าง” เป็นหน่วยการจัดการเรียนรู้

วิธีที่ 3 ผู้สอนเป็นผู้กำหนด

วิธีนี้ผู้สอนจะเป็นผู้วางแผนกำหนดหน่วยการจัดการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยไว้ล่วงหน้า โดยพิจารณาจากโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา โดยมีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) เป็นแกนในการจัดการเรียนรู้ หน่วยการจัดการเรียนรู้สามารถรับและยืดหยุ่นได้ตามความสนใจของผู้เรียน เช่น ผู้สอนกำหนดเรื่อง “ยุง” ไว้ล่วงหน้าแล้วปรากฏว่าเด็กอยากรู้เรื่อง “ผีเสื้อ” ผู้สอนสามารถยืดหยุ่นเปลี่ยนเรื่องนั้นมาเป็นเรื่องผีเสื้อได้และนำเรื่อง “ยุง” ไปจัดการเรียนรู้ในโอกาสต่อไป

กำหนดหัวเรื่องหน่วยการจัดการเรียนรู้ ควรมีลักษณะดังนี้

1. เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของผู้เรียน
2. ตรงตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน
3. สอดคล้องกับสภาพและการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้เรียน

4. ผนวกคุณธรรมและจริยธรรมเข้าไปได้อย่างผสมกลมกลืน

5. สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

5. เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนควรพิจารณาการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียน ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามโครงสร้างของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

- วิเคราะห์เนื้อหาสาระ มาตรฐาน ตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้สอนกำหนดรายละเอียดสาระการเรียนรู้ตามมาตรฐานและตัวชี้วัด เพื่อให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้เป็นไปตามระบบมาตรฐานของหลักสูตรโดยผู้เรียนได้รับองค์ความรู้ครบถ้วน

- สังเกตหรือระดมความคิดจากผู้เรียน ผู้สอนอาจสนทนากับผู้เรียน เพื่อทราบภูมิหลังหรือองค์ความรู้เดิมของผู้เรียนและเป็นการเชื่อมองค์ความรู้เดิมกับองค์ความรู้ใหม่ ผู้สอนควรตรวจสอบหลักสูตรเพื่อเพิ่มเติมสิ่งที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ในสาระนั้น ๆ เพื่อจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม

- เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ เมื่อผู้สอนศึกษาขอบข่ายเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ และมาตรฐานตัวชี้วัด และผู้สอนต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ในผู้เรียนแต่ละกลุ่มอายุที่ผู้สอนรับผิดชอบ

หัวข้อสำคัญที่ควรมีในแผนการจัดการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิดการออกแบบการเรียนรู้แบบ Backward Design (BwD) ประกอบด้วย

1. **ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้** ประกอบด้วย ลำดับที่ของแผน ชื่อแผนและเวลาเรียน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 จำนวนและการเขียนสัญลักษณ์แทนจำนวน 1 ถึง 5 เวลา 3 ชั่วโมง

2. **สาระสำคัญ** เป็นความคิดรวบยอดของเนื้อหาที่นำมาจัดการเรียนรู้ ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

3. **ตัวชี้วัดชั้นปี** เป็นตัวชี้วัดที่ใช้ตรวจสอบผู้เรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาที่นำเสนอในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้นั้นๆ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

4. **จุดประสงค์การเรียนรู้** เป็นส่วนที่บอกจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนภายหลังจากการเรียนจบในแต่ละแผน ทั้งในด้านความรู้ (K) ด้านคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม (A) ด้านทักษะกระบวนการ (P) ซึ่งสอดคล้องสัมพันธ์กับตัวชี้วัดชั้นปี และเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้นั้น ๆ

5. **การวัดและประเมินผลการเรียนรู้** เป็นการตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ว่าหลังจากจัดการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ผู้เรียนมีพัฒนาการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ และมีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงส่งเสริมในด้านใดบ้าง ดังนั้นในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ต้องมีการกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ ของผู้เรียนไว้อย่างหลากหลาย เช่น การทำแบบทดสอบ การตอบคำถามสั้นๆ การตรวจผลงาน การสังเกตพฤติกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและกลุ่ม เป็นต้น โดยเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องเหมาะสมกับตัวชี้วัดและมาตรฐานการเรียนรู้

วิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหล่านี้ ผู้สอนสามารถนำไปใช้ประเมินผู้เรียนได้ทั้งในระหว่างการจัดการเรียนรู้และการทำกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

6. **สาระการเรียนรู้** เป็นหัวข้อย่อยที่นำมาจัดการเรียนรู้ ในแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ สาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดฯ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

7. **แนวทางการบูรณาการ** เป็นการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในเรื่อง ที่เรียนรู้ของแต่ละแผนให้เชื่อมโยงสัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียน ได้ศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวางและสร้างองค์ความรู้ ได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคน

8. **กระบวนการจัดการเรียนรู้** เป็นการเสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื้อหา ในแต่ละเรื่อง โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตามความเหมาะสมทั้งนี้เพื่อให้ผู้สอนนำไปใช้ ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่

- ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน
- ขั้นที่ 2 ชั้นสอน
- ขั้นที่ 3 ฝึกพัฒนาผู้เรียน
- ขั้นที่ 4 นำไปใช้
- ขั้นที่ 5 สรุป

9. **กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม** สำหรับให้ผู้เรียนได้พัฒนาเพิ่มเติมในด้านต่างๆ นอกเหนือจาก ที่ได้จัดการศึกษามาแล้วในชั่วโมงเรียน กิจกรรมเสนอแนะมี 2 ลักษณะ คือ

- 1) กิจกรรมสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ และต้องการศึกษาในเนื้อหานั้นๆ ให้ลึกซึ้ง กว้างขวางยิ่งขึ้น
- 2) กิจกรรมสำหรับผู้ที่ยังไม่เข้าใจเนื้อหาหรือยังไม่เกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย ซึ่งมี ลักษณะเป็นการทวนซ้ำหรือซ่อมเสริม

10. **สื่อ/แหล่งการเรียนรู้** เป็นรายชื่อสื่อการเรียนรู้ทุกประเภทที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมี ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีและสื่อบุคคล เช่น หนังสือ เอกสารความรู้ รูปภาพ เครือข่าย อินเทอร์เน็ต วิดิทัศน์ ปรากฏณ์ชาวบ้าน เป็นต้น

11. **บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้** เป็นส่วนที่ทำให้ผู้สอนบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ว่าประสบความสำเร็จหรือไม่ มีปัญหาและอุปสรรคอะไรเกิดขึ้นบ้าง ได้แก่ ไขปัญหาและอุปสรรคนั้นอย่างไร และ ข้อเสนอแนะสำหรับการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป

6. การผลิตสื่อการจัดประสบการณ์/สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งการจัดการเรียนรู้

สื่อการจัดประสบการณ์/สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สื่อกลางหรือ ตัวกลางที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย วัสดุอุปกรณ์และวิธีการ การผลิตสื่อการเรียนการสอน ในที่นี้หมายถึงการผลิตอุปกรณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนการสอน ที่กำหนดในแผนการสอนย่อย โดยอาจเป็นสื่อพื้นฐานหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามความเหมาะสมกับเนื้อหา วยของผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา

“นักศึกษาจะต้องผลิตสื่อเพื่อใช้ในการสอนทุกครั้งตลอดการปฏิบัติการสอน และจะต้องเป็นสื่อ ประเภทต่างๆ ที่หลากหลาย ตามจำนวนที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้จะต้องให้อาจารย์นิเทศก์หรืออาจารย์ พี่เลี้ยงตรวจสอบสื่อทุกชิ้นก่อนนำไปใช้”

7. การบันทึกผลการจัดประสบการณ์/ผลการจัดการเรียนรู้

นักศึกษาจะต้องนำผลการปฏิบัติการสอนแต่ละครั้งมาปรับปรุงเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อยู่ โดยปฏิบัติดังนี้

1. มีการบันทึกผลการจัดการเรียนรู้ ในแต่ละครั้ง ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้
 - การจัดกิจกรรม/สื่อการสอน
 - การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้
 - การปรับเปลี่ยนแผนการจัดการประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้
 - ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
 - ผลสำเร็จที่ได้จัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน
 - ปัญหาและอุปสรรคที่ควรปรับปรุงแก้ไข
2. นำปัญหาหรืออุปสรรคที่ควรปรับปรุงแก้ไขของการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง มาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
3. นำผลการเรียนรู้ของผู้เรียนบางคนที่มีศักยภาพสูง มาดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพให้สูงขึ้น
4. บันทึกผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียน ดังนี้
 - ปัญหาที่ต้องแก้ไขหรือพัฒนาการเรียนรู้อยู่ โดยระบุว่าปัญหาการเรียนคืออะไร หรือสิ่งที่พัฒนาผู้เรียนที่มีศักยภาพสูงนั้นคืออะไร
 - วิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้อยู่ โดยระบุว่าดำเนินการอย่างไร เมื่อใด โดยใคร
 - ผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้อยู่ โดยระบุว่าผลที่เกิดขึ้นจริงเป็นอย่างไรและมีแนวทางแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนต่อไปอีกหรือไม่ อย่างไรบ้าง

“นักศึกษาจะต้องทำบันทึกผลการจัดประสบการณ์/ผลการจัดการเรียนรู้ ตลอดภาคเรียน ไม่ต่ำกว่า 4 หน่วย เพื่อนำผลไปทำโครงการพัฒนาการเรียนรู้อยู่ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชา หรือการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2”

ตัวอย่างแบบบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ (สาขาวิชาการประถมศึกษา)

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....วิทยาศาสตร์ชั้น.....ประถมศึกษาปีที่ 1.....
หน่วยการเรียนรู้ที่..... ชื่อ..... เวลาเรียน..... ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....1..... ชื่อ.....มารู้มาเล่าเรื่องดิน เวลาเรียน..... ชั่วโมง
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.เวลา.....น.
ครูผู้สอน.....นางสาวสวย ใจดีภาคเรียนที่..... 1.....ปีการศึกษา.....2566.....

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. การเปลี่ยนแปลงแผนการจัดการเรียนรู้

ไม่มีการเปลี่ยนแปลง

มีการเปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับ

เรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุดและได้แสดงความคิดเห็นของตนเองให้เพื่อนฯ ฟัง

2. ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.1 ผลการประเมินในภาพรวม

(1) ด้านความรู้ความคิด อยู่ในระดับดี.....

(2) ด้านทักษะ / กระบวนการ อยู่ในระดับดี.....

(3) ด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับดี.....

2.2 ผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถสูง

(1) ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่เป็นความสามารถสูงเกี่ยวกับ...*การวิเคราะห์ปัญหาเรื่องดิน* จำนวน 10 คน คือ *ด.ช.น้อย, ด.ช.บอย, ด.ญ.น้อย, ด.ญ.น้ำ, ด.ญ.ฝน, ด.ช.ชัย, ด.ญ.แพรว, ด.ช.เบิร์ต, ด.ญ.พลอย, ด.ช.วิทย์*

(2) ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่เป็นความสามารถสูงเกี่ยวกับ...*ประโยชน์ของดิน* จำนวน 10 คน คือ *ด.ช.น้อย, ด.ช.บอย, ด.ญ.น้อย, ด.ญ.น้ำ, ด.ญ.ฝน, ด.ช.ชัย, ด.ญ.แพรว, ด.ช.เบิร์ต, ด.ญ.พลอย, ด.ช.วิทย์*

(3) ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่เป็นความสามารถสูงเกี่ยวกับ *ทำแบบทดสอบถูกข้อ*จำนวน 4 คน คือ *ด.ช.น้อย, ด.ช.บอย, ด.ญ.น้อย, ด.ญ.ส้ม*

2.3 ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนควรมีการปรับปรุงแก้ไข

(1) การปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับ...*ความเข้าใจของนักเรียน* จำนวน 1 คน คือ *ด.ช.ยุทธ*

(2) การปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับ...*ลายมือ* จำนวน 1 คน คือ *ด.ช.กันต์*

3. การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้

3.1 การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้า จูงใจ และเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้แก่.....*บรรยากาศที่อบอุ่น, แผ่นภาพ, วัตถุต้น, การศึกษานอกห้องเรียน*

3.2 การจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่.....*การแสดงบทบาทสมมติ, การศึกษานอกห้องเรียน*

3.3 บรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน

คู่มือการปฏิบัติการสอนโครงการสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (CWIE)

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ปีการศึกษา 2566 : หน้า 20

- ผู้เรียนทุกคนมีความสุขในการเรียนรู้
- ควรมีการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับ.....

3.4 บรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน

- ผู้เรียนทุกคนมีความสุขในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม
- ควรมีการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับ.....

4. ผลสำเร็จที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

- ความสำเร็จของการปกครองชั้นเรียนที่ได้ผลดีมาก เพราะใช้เทคนิคและวิธีการ *นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนดี เพราะใช้สื่อ อุปกรณ์*
- ความสำเร็จของการปกครองชั้นเรียนที่ได้ผลดีมาก เพราะใช้เทคนิคและวิธีการ *การจัดการเรียนรู้ นอกห้องเรียน*
- ความสำเร็จของการปกครองชั้นเรียนที่ได้ผลดีมาก เพราะใช้เทคนิคและวิธีการ *สังเกต...ชมเชย...ตรวจแบบฝึกหัด*
- องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ ได้แก่.....

5. ปัญหาและอุปสรรคที่ควรปรับปรุงแก้ไข

- 5.1 ด้านครูผู้สอน ได้แก่ *ครูยังอธิบายไม่ค่อยชัดเจน...อธิบายรายละเอียดน้อย*
- 5.2 ด้านผู้เรียน ได้แก่ *นักเรียนยังใช้อุปกรณ์ไม่เป็น...นักเรียนยังวิเคราะห้ปัญหาของดินไม่ได้*
- 5.3 ด้านอื่นๆ ได้แก่

บันทึกผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้

1. ปัญหาที่ต้องแก้ไขหรือพัฒนาการเรียนรู้
นักเรียนจำแนกประเภทของดินไม่ได้
2. วิธีแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้
ฝึกให้นักเรียนลองจำแนกดิน โดยการปฏิบัติจริง
3. ผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้
การจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษาจากประสบการณ์ตรงทำให้ การเรียนดีขึ้น

แบบบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ (สาขาวิชาการประถมศึกษา)

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....ชั้น.....
หน่วยการเรียนรู้ที่.....ชื่อ.....เวลาเรียน.....ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....ชื่อ.....เวลาเรียน.....ชั่วโมง
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
ครูผู้สอน.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

1. การเปลี่ยนแปลงแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้

- ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
 มีการเปลี่ยนแปลง เกี่ยวกับ.....

2. ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.1 ผลการประเมินในภาพรวม

(1) ด้านความรู้ความคิด	อยู่ในระดับ
(2) ด้านทักษะ / กระบวนการ	อยู่ในระดับ
(3) ด้านคุณลักษณะ	อยู่ในระดับ

2.2 ผลการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถสูง

- (1) ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่เป็นความสามารถสูงเกี่ยวกับ.....

จำนวน.....คน คือ

- (2) ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่เป็นความสามารถสูงเกี่ยวกับ.....

จำนวน.....คน คือ

- (3) ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่เป็นความสามารถสูงเกี่ยวกับ.....

จำนวน.....คน คือ

2.3 ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนควรมีการปรับปรุงแก้ไข

- (1) การปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับ.....

จำนวน.....คน คือ

(2) การปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับ.....

จำนวน.....คน คือ

(3) การปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับ.....

จำนวน.....คน คือ

3. การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการเรียนรู้

3.1 การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้า จูงใจ และเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
ได้แก่.....

3.2 การจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์
ได้แก่.....

3.3 บรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน

ผู้เรียนทุกคนมีความสุขในการเรียนรู้

ควรมีการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับ.....

3.4 บรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน

ผู้เรียนทุกคนมีความสุขในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม

ควรมีการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับ.....

4. ผลสำเร็จที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

ความสำเร็จของการปกครองชั้นเรียนที่ได้ผลดีมาก เพราะใช้เทคนิคและวิธีการ

ความสำเร็จของการปกครองชั้นเรียนที่ได้ผลดีมาก เพราะใช้เทคนิคและวิธีการ

ความสำเร็จของการปกครองชั้นเรียนที่ได้ผลดีมาก เพราะใช้เทคนิคและวิธีการ

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ ได้แก่.....

.....

5. ปัญหาและอุปสรรคที่ควรปรับปรุงแก้ไข

5.1 ด้านครูผู้สอน ได้แก่.....

.....

5.2 ด้านผู้เรียน ได้แก่.....

.....

5.1 ด้านอื่นๆ ได้แก่.....

.....

บันทึกผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้

1. ปัญหาที่ต้องแก้ไขหรือพัฒนาการเรียนรู้

.....

.....

2. วิธีแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้

.....

.....

3. ผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้

.....

.....

แบบบันทึกสรุปผลการจัดประสบการณ์ (สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา)

หน่วยการจัดประสบการณ์.....ชื่อหน่วย.....
เวลาเรียน (ระหว่างวันที่).....จำนวนแผนการจัดประสบการณ์.....แผน
ครูผู้สอนชื่อ.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

บันทึกสรุปผล/การจัดประสบการณ์

1. ผลการจัดกิจกรรม/สื่อของครูผู้สอน

1.1 กิจกรรม.....

1.2 สื่อการเรียนการสอน.....

2. การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอน

2.1 การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกฝัง จูงใจ และเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้แก่

2.2 การจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่

2.3 บรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน

ผู้เรียนทุกคนมีความสุขในการเรียนรู้

ควรมีการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับ

2.4 บรรยากาศของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน

ผู้เรียนทุกคนมีความสุขในการเรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม

ควรมีการปรับปรุงแก้ไข เกี่ยวกับ

3. ผลการปรับเปลี่ยนแผนการจัดประสบการณ์ของครูผู้สอน

ไม่มีการปรับเปลี่ยน

มีการปรับเปลี่ยน เกี่ยวกับ

4. ผลการจัดประสบการณ์ของผู้เรียน

ผลการประเมินในภาพรวม

4.1 พัฒนาการด้านร่างกาย

4.2 พัฒนาการด้านสติปัญญา

4.3 พัฒนาการด้านสังคม

4.4 พัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจ

5. ผลสำเร็จที่ได้จากการจัดประสบการณ์

5.1 ความสำเร็จของการปกครองชั้นเรียนที่ได้ผลดีมาก เพราะใช้เทคนิคและวิธีการ

5.2 ความสำเร็จของการปกครองชั้นเรียนที่ได้ผลดีมาก เพราะใช้เทคนิคและวิธีการ

5.3 องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการจัดประสบการณ์ ได้แก่

6. ปัญหาและอุปสรรคที่ควรปรับปรุงแก้ไข

6.1 ด้านครูผู้สอน ได้แก่

6.2 ด้านผู้เรียน ได้แก่

6.3 ด้านอื่นๆ ได้แก่

บันทึกผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดประสบการณ์

1. ปัญหาที่ต้องแก้ไขหรือพัฒนาการจัดประสบการณ์

2. วิธีการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาการจัดประสบการณ์

3. ผลการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการจัดประสบการณ์

8. การจัดป้ายนิเทศ

ป้ายนิเทศเป็นสถานที่สำหรับแสดงแผนภูมิ รูปภาพ หรือวัสดุทางการเรียน ที่เกี่ยวข้องกับสาระ ความรู้ประกอบการสอน หรือเพื่อประกาศ ข่าวสาร สารสนเทศ วันสำคัญในรอบปี แนะนำหนังสือ แนะนำ บุคคลที่ควรให้ความสนใจ เรื่องที่น่าสนใจ หรือเป็นการให้ความรู้ผู้ปกครอง นอกจากนี้ยังใช้เป็นสถานที่ แสดงผลงานของนักเรียนได้อีกด้วย

“นักศึกษาจะต้องจัดป้ายนิเทศ ได้แก่ ป้ายนิเทศรวม หรือป้ายนิเทศประจำห้องเรียน หรือป้าย นิเทศตามรูปแบบของสถานศึกษาที่เหมาะสมตามสถานการณ์ ตามจำนวนที่หลักสูตรกำหนด โดยช่วยกันวางแผนในการกำหนดเรื่องและความรับผิดชอบในการจัดตลอดระยะเวลาของการฝึก ปฏิบัติการสอน เมื่อจัดทำแล้วจะต้องให้อาจารย์นิเทศก์ หรือครูพี่เลี้ยงเป็นผู้ตรวจทุกครั้งก่อนที่จะเก็บ ป้ายนิเทศเพื่อเปลี่ยนเรื่องต่อไป”

9. การให้ความรู้ผู้ปกครอง

ในระหว่างการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ให้นักศึกษาศึกษาสังเกตรูปแบบการให้ความรู้ ผู้ปกครองของสถานศึกษา จากนั้นวางแผนร่วมกับครูพี่เลี้ยงในการพบผู้ปกครอง สืบหาความต้องการของ ผู้ปกครอง รวมถึงการออกแบบและจัดกิจกรรมให้ความรู้กับผู้ปกครอง ในรูปแบบต่างๆ เช่น แผ่นพับ ป้ายนิเทศ จัดนิทรรศการ ฐานกิจกรรม ฯลฯ โดยอาจจะทำพร้อมกับการจัดทำโครงการ/กิจกรรม

แบบบันทึกการให้ความรู้ผู้ปกครอง

เรื่อง.....

จุดประสงค์.....

รูปแบบของการให้ความรู้ผู้ปกครอง

- การประชุม/สัมมนา
 - วิธีการ บรรยาย
 - อภิปราย
 - อื่นๆ ระบุ.....
- จัดหมายข่าวและกิจกรรม
 - วิธีการ แจกแผ่นพับ/โบรชัวร์
 - นำเสนอด้วยอินโฟกราฟิก
 - นำเสนอด้วยคลิปวิดีโอสั้นๆ
 - อื่นๆ ระบุ.....
- ป้ายนิเทศ
 - วิธีการ จัดบริเวณหน้าชั้นเรียน/ห้องประชาสัมพันธ์/มุมผู้ปกครอง
 - อื่นๆ ระบุ.....
- การสนทนา
 - วิธีการ สนทนาซักถาม/พบปะสนทนา (face to face/Online)
 - เยี่ยมบ้าน (Online/Onsite)
 - อื่นๆ ระบุ.....
- สื่อความรู้

- วิธีการ นำเสนอด้วยอินโฟกราฟิก
 นำเสนอด้วยคลิปวิดีโอสั้นๆ
 นำเสนอทางออนไลน์หรือช่องทางการสื่อสาร
 อื่นๆ ระบุ.....

อื่น ๆ (นิทรรศการ/คู่มือผู้ปกครอง/ฯลฯ)

วิธีการ ระบุ.....

เนื้อหาความรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

รูปภาพประกอบ

การสะท้อนผลของการให้ความรู้ผู้ปกครอง (นักศึกษาเขียนผลสะท้อนจากการสังเกต/การประเมินความพึงพอใจจากผู้ปกครอง)

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. การบันทึกพฤติกรรม

การบันทึกพฤติกรรมผู้เรียนควรบันทึกอย่างน้อย 5 ครั้ง จากหลายๆ สถานการณ์/กิจกรรม

ตัวอย่างแบบบันทึกพฤติกรรม

ชื่อ (นามสมมติ)
อายุปี เดือน ว/ด/ป ที่สังเกต เวลาน.
สถานที่ สถานการณ์/กิจกรรม.....

พฤติกรรมที่แสดงออก

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

การวิเคราะห์พฤติกรรม

ข้อเสนอแนะ

(.....)

ผู้สังเกตและบันทึก

11. การศึกษารายกรณี

การศึกษารายกรณี คือ กระบวนการศึกษา รวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ ของนักเรียนที่เราเลือกไว้ศึกษา เพื่อให้การช่วยเหลือ ศึกษาอย่างต่อเนื่องใช้เวลานานพอสมควร (ประมาณไม่น้อยกว่า 2 เดือน) ใช้หลายวิธี หลายเครื่องมือ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์พูดคุยกับตัวนักเรียนเอง และผู้ที่ใกล้ชิดนักเรียน

คู่มือการปฏิบัติการสอนโครงการสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (CWIE)

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ปีการศึกษา 2566 : หน้า 29

ใช้แบบสอบถาม ใช้บันทึกระเบียบพฤติกรรม ศึกษาระเบียบสะสมข้อมูลจากสมุดพก ใช้เขียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับตัวเอง (ประวัติส่วนตัว) ทำบันทึกประจำวัน และการให้คำปรึกษา เป็นต้น (อาจเลือกใช้บางวิธี) ข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดนำมาศึกษาด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย 6 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นรวบรวมข้อมูลของนักเรียนจากเครื่องมือ และวิธีการต่างๆ
2. ชั้นวิเคราะห์ข้อมูล โดยพิจารณาแยกข้อมูลที่รวบรวมได้ว่าข้อมูลใดเสริมหรือสนับสนุนกันหรือค้ำกัน ให้บันทึกพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้นๆ ได้ว่ามีอะไรบ้าง
3. ชั้นตั้งสมมุติฐานหรือคาดคะเน สาเหตุของปัญหานั้นจะเกิดจากอะไรได้บ้าง มีข้อมูลใดสนับสนุนข้อวินิจฉัยนั้นๆ บ้าง

4. ชั้นการสังเคราะห์ข้อมูลเข้าด้วยกัน ชั้นนี้จะสรุปรวบรวมข้อเท็จจริงจากข้อมูลต่างๆ เพื่อยืนยันสิ่งที่คาดคะเนไว้ว่าถูกต้องเป็นจริงเพียงใด

5. ชั้นเสนอแนะแนวทาง เป็นขั้นตอนวางแผนให้ความช่วยเหลือแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้นอย่างเหมาะสม

6. ชั้นติดตามผล ให้ติดตามตรวจสอบผลและประสิทธิภาพของการให้ความช่วยเหลือที่ดำเนินการไปแล้ว ได้ผลเพียงใดมีข้อบกพร่องหรือสิ่งที่ควรปรับปรุงเพิ่มเติมอะไรบ้าง แล้วเขียนรายงานสรุปผลหรือบันทึกการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยมีหลักการเขียนรายงานสรุปผลหรือบันทึกการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังนี้

- 1) ข้อความที่เขียนต้องสั้น กะทัดรัด เข้าใจง่าย
- 2) ข้อความต้องชัดเจน ถูกต้องเชื่อถือได้ ตรงตามความเป็นจริง ปราศจากอคติส่วนตัว
- 3) การเขียนรายงานอาจเขียนตามแบบฟอร์มที่กำหนดให้ หรือไม่ก็ได้ ความยาวของการเขียนก็เช่นกัน จะแปรเปลี่ยนไปตามลักษณะของปัญหาของแต่ละบุคคล และวิธีการที่ผู้ทำการศึกษาใช้ในการศึกษา

- 4) การลงความเห็นและการสรุปเกี่ยวกับปัญหา ควรรัดกุม
- 5) การแปลความหมาย การเสนอแนะเพื่อช่วยเหลือแนะแนวการแก้ไขปัญหา ควรเป็นไปในรูปของการป้องกัน การเสริมสร้าง และการซ่อมเสริม

- 6) การให้ความช่วยเหลือแก้ไข ควรบันทึกสิ่งที่ดำเนินการก่อน – หลังอย่างเหมาะสมตามลำดับ รวมทั้งผลที่เกิดขึ้นจากการช่วยเหลือ และอาจเพิ่มเติมวิธีการได้อีก ถ้าเห็นว่าจำเป็น

- 7) ถ้าสิ่งใดเป็นเรื่องสำคัญ แต่เราไม่สามารถดำเนินการต่อได้ทันกำหนดเวลาช่วงกำหนด อาจทำบันทึกเป็นความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติมเพื่อครูประจำชั้นได้มีแนวทางรับดำเนินการต่อไปได้

ตัวอย่างแบบบันทึกการศึกษารายกรณี

ชื่อเด็ก/ผู้เรียนที่ศึกษา (นามสมมุติ).....
 อายุ.....ปี.....เดือน.....ชั้น..... สถานศึกษา.....

1. สภาพปัญหา เด็ก/ผู้เรียนมีปัญหา

ด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านสังคม ด้านอารมณ์

2. พฤติกรรมที่แสดงออกชัดเจน

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ด้าน.....	พฤติกรรมที่เป็นปัญหา ด้าน.....
1.....	1.....
2.....	2.....
3.....	3.....
4.....	4.....
5.....	5.....

3. วัตถุประสงค์ในการศึกษาพฤติกรรมที่เป็นปัญหา

1.....
 2.....
 3.....

4. ข้อมูลเด็ก/ผู้เรียน โดยสรุป

บิดาอายุปี อาชีพ รายได้ต่อเดือน.....
 มารดาอายุปี อาชีพ รายได้ต่อเดือน.....
 ผู้ปกครองอายุปี อาชีพ รายได้ต่อเดือน.....
 เกี่ยวข้องกับเด็ก/ผู้เรียนโดยเป็น.....ปัจจุบันเด็ก/ผู้เรียนพักอยู่กับ.....
 จำนวนพี่น้องมี.....คน (รวมเด็ก/ผู้เรียนด้วย) เด็ก/ผู้เรียนเป็นลูกคนที่.....
 มีพี่ชาย.....คน มีน้องชาย.....คน มีพี่สาว.....คน มีน้องสาว.....คน

5. ประวัติการศึกษา (คะแนนเฉลี่ยสะสมในชั้นเรียนก่อน).....

ลำดับที่	เพศ	อายุ	กำลังเรียนชั้นหรือประกอบอาชีพ	รายได้/เดือน (ถ้าเป็นนักเรียน หมายถึงเงินที่ได้รับจากพ่อแม่)	หมายเหตุ
1.					
2.					
3.					
4.					

วิชา/กิจกรรมที่ถนัด (ชอบ).....วิชา/กิจกรรมที่ไม่ถนัด (ไม่ชอบ).....
 เคยได้รับโล่, เกียรติบัตร, รางวัล.....เมื่อปี พ.ศ.....
 การขาดเรียน () ขาดบ่อย () ขาดเป็นครั้งคราวไม่เกิน 3 ครั้ง () ยังไม่เคยขาดเรียน
 ความเห็นของครูต่อเด็กในด้านการเรียน/การทำงาน.....

6. ประวัติสุขภาพ () ไม่มีโรคประจำตัว () มีโรคประจำตัว คือ โรค.....
การเจ็บป่วยครั้งหลังสุดเมื่อ (ว.ด.ป.).....

() ไม่ต้องเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล () ต้องเข้าโรงพยาบาล.....วัน/สัปดาห์
น้ำหนักตัว.....ก.ก. ส่วนสูง.....ซ.ม. การเจริญเติบโต.....
() เหมาะสมกับวัย () ไม่เหมาะสม ระบุ.....

7. สภาพครอบครัว () บิดา มารดาอยู่ร่วมกัน () บิดา มารดาแยกกันอยู่
เด็ก/ผู้เรียนอยู่ร่วมกับ.....
ความเป็นอยู่และฐานะของครอบครัว () ดี () ปานกลาง () ค่อนข้างขัดสน
สภาพบ้าน..... อยู่ใกล้ (บอกจุดสำคัญ).....
เคยทำงาน () มีรายได้ () ไม่มี () มีหน้าที่ประจำที่บ้าน () ไม่มีหน้าที่ๆ เลย

8. บุคลิกลักษณะของเด็ก/ผู้เรียน (สังเกตจากภายนอก).....
.....
.....
.....
.....

9. เจตคติของเด็ก/ผู้เรียน ต่อ

- 9.1 บิดา.....
- 9.2 มารดา.....
- 9.3 ผู้ปกครอง.....
- 9.4 ญาติพี่น้อง.....
- 9.5 ครูประจำชั้น.....
- 9.6 ครูคนอื่น.....
- 9.7 สถานศึกษา.....
- 9.8 เพื่อน.....
- 9.9 ต่อตนเอง.....

10. พัฒนาการด้านร่างกาย

.....
.....
.....
.....
.....

11. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ

.....
.....
.....
.....

12. พัฒนาการด้านสังคม

.....
.....
.....
.....
.....

13. พัฒนาการด้านสติปัญญา

.....
.....
.....
.....
.....

14. สรุปผลการให้ความช่วยเหลือ

พฤติกรรมที่ปฏิบัติ	ขั้นตอน/วิธีการดำเนินการ	ผลการดำเนินการ

15. ข้อเสนอแนะแก้ไข (เพิ่มเติมเรื่องที่ยังไม่ได้ดำเนินการ)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

12. โครงการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

นักศึกษาศึกษาสำรวจและวิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามบริบทชุมชนของสถานศึกษา เขียนโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานโดยสามารถดำเนินโครงการร่วมกับครูที่เลี้ยงตามรูปแบบของสถานศึกษา และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน รายละเอียดดังนี้

1. ชื่อโครงการ.....
2. หลักการและเหตุผล
 1.
 2.
3. วัตถุประสงค์
 1.
 2.
4. เป้าหมาย
 1.
 2.
5. กิจกรรมการดำเนินการ
.....
.....
.....
6. ระยะเวลาดำเนินการและสถานที่ดำเนินการ
.....
.....
7. งบประมาณ
.....
.....
8. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ
.....
.....
9. การประเมินผลโครงการ
.....
.....
10. ผู้รับผิดชอบโครงการ
.....
.....

“นักศึกษาจะต้องร่วมกันจัดทำและปฏิบัติตามโครงการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 1 โครงการ โดยกำหนดให้ส่งโครงการภายในสัปดาห์ที่ 4 ของการปฏิบัติการสอนให้แก่ครูที่เลี้ยงเพื่อตรวจสอบ แก่ไขและรับการอนุมัติจากสถานศึกษา ดำเนินงานโครงการให้เสร็จเรียบร้อยก่อนสิ้นสุดการปฏิบัติการสอน 1 สัปดาห์”

13. งานวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Learner-developing Research) เป็นงานที่นักศึกษาต้องจัดทำในระหว่างการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 (School Internship 2) โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้ นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยกระบวนการวิจัย ซึ่งนักศึกษาควรจะนำเสนอ ประเด็นที่สนใจ ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ตนเองปฏิบัติในระดับชั้นเรียน นอกจากนี้แล้วการฝึกปฏิบัติการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน ยังเป็นก้าวแรกที่สำคัญของนักศึกษาครู ที่จะเข้าใจถึงการพัฒนาวิชาชีพครู ที่มีเป้าหมาย หลักคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

การพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นยุทธศาสตร์นำทางนั้น ก่อนอื่นครูจะต้องกำหนดแนวทางการปฏิบัติโดยยึดแนวทาง 5 ประการ ดังต่อไปนี้

1. การที่จะรู้ว่าการเรียนการสอนซึ่งเป็นงานในหน้าที่ของตนมีปัญหาที่จุดใด หรือจะต้องพัฒนา ที่จุดใด ครูจำเป็นจะต้องมองการเรียนการสอนในฐานะเป็นระบบและจะต้องวิเคราะห์ระบบการเรียน การสอนซึ่งเป็นระบบย่อยของสถานศึกษา ในระบบการเรียนการสอนอาจกล่าวได้ว่าผลผลิตของการเรียน การสอนก็คือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในด้านความรู้เจตคติ ทักษะ ตลอดจนบุคลิกลักษณะของนักเรียน ซึ่งผ่านกระบวนการเรียนการสอนในบทเรียนนั้นๆ

2. การที่จะแก้ปัญหาและพัฒนางานในหน้าที่ของตนให้ได้ผลดียิ่งๆ ขึ้นไปนั้นครูจะต้องยึดวิธีการ เชิงระบบ (System Approach) เป็นแนวทางในการดำเนินงาน วิธีการเชิงระบบนั้นเป็นแนวคิดพื้นฐาน ซึ่งนำไปสู่การทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะได้กล่าวถึงต่อไป

3. การที่จะศึกษาปัญหาเพื่อให้รู้รายละเอียดของปัญหา ขอบเขตของปัญหาและสาเหตุของปัญหานั้น ครูควรรวบรวมข้อมูลหลักฐานต่างๆ และวิเคราะห์ข้อมูล ตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเข้ามา ประกอบด้วย เพื่อให้รู้ถึงสาเหตุที่ลึกซึ้งของปัญหา ซึ่งการวิจัยเชิงสำรวจที่เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ อาจไม่สามารถค้นหาคำตอบได้

4. การศึกษาค้นคว้าเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา นั้น ครูจะต้องศึกษางานวิจัยต่างๆ ที่ได้ มีผู้กระทำไว้แล้ว ซึ่งจะช่วยให้ครูเกิดความคิดนำมาประยุกต์ใช้ในงานของตน หรือดัดแปลงหรือสร้าง นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนางานของตนได้

5. การที่จะมั่นใจได้ว่าวิธีการหรือนวัตกรรมที่นำมาใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนางานตนได้ผลดีหรือไม่ เพียงใดนั้น ครูจำเป็นต้องดำเนินการทดลองและประเมินผลการทดลองตามระเบียบวิธีของการวิจัย เชิงทดลอง เพราะเป็นระเบียบวิธีวิจัยที่ยอมรับและใช้ในการตรวจสอบนวัตกรรมนั้นๆ ได้ดีที่สุด

ข้อสังเกตที่อยากจะฝากเอาไว้ สำหรับครูที่จะทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนโดยใช้ การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นยุทธศาสตร์นำทางนั้นก็คือครูเป็นนักปฏิบัติมิใช่ นักวิจัยอาชีพ ดังนั้นการใช้ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจะต้องมุ่งเน้นที่การพัฒนางานในหน้าที่ของตนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น มิใช่มุ่งเน้นที่ระเบียบวิธีวิจัยครูเพียงแต่ขอขยืมระเบียบวิธีการวิจัยบางอย่างมากำกับการพัฒนางานของตน เท่านั้น ครูอาจขอความช่วยเหลือจากนักวิจัย หรือผู้เชี่ยวชาญการวิจัยในประเด็นของการนำระเบียบวิธีการ วิจัยมาใช้ในการทำวิจัยของครูแต่การพัฒนางานในหน้าที่ของตนต้องถือว่าเป็นภารกิจโดยตรงของครู ครูจะต้องรู้และเข้าใจงานในหน้าที่ของตนมากกว่าคนอื่น

แนวทางการจัดทำกรวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

เพื่อให้การดำเนินการสำหรับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนของนักศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นักศึกษาควรดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาและเลือกประเด็นที่สำคัญ หรือเร่งด่วนที่จะแก้ และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นนั้นๆ แล้ว กำหนดตัวแปรตาม และตัวแปรต้น
2. จัดทำโครงการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามแบบที่กำหนดให้ แล้วนำเสนอครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และผู้บริหารสถานศึกษา เพื่ออนุมัติให้ดำเนินการ ภายใน 1 เดือนแรก โดยมีอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
3. เมื่อได้รับอนุมัติโครงการวิจัยแล้ว จึงดำเนินการวิจัย โดยจะต้องมีระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือการพัฒนาผู้เรียนตามตัวแปรตามที่วางแผนไว้ อย่างน้อย 8 สัปดาห์
4. เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว ให้จัดทำรายงานวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามรูปแบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด
5. นำเสนอผลการวิจัย โดยมีรูปแบบการนำเสนอที่หลากหลายตามความเหมาะสมกับสถานการณ์

แบบเสนอโครงงานวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ชื่อเรื่อง

ชื่อนักศึกษา/ผู้วิจัย

อาจารย์นิเทศก์/ครูพี่เลี้ยง

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
.....
.....
.....

แนวคิดเชิงทฤษฎี/หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
.....
.....
.....

วัตถุประสงค์การวิจัย
.....
.....

สมมติฐานการวิจัย
.....
.....

ขอบเขตการวิจัย

.....
.....

นิยามศัพท์เฉพาะ

.....
.....

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

.....
.....

2. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/วิธีการสุ่มตัวอย่าง

.....
.....

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น (ตัวแปรอิสระ).....

ตัวแปรตาม.....

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

.....
.....

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย/ขั้นตอนการสร้างหรือพัฒนา และวิธีการหาคุณภาพ

5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

.....
.....

5.2 ขั้นตอนการสร้างหรือพัฒนา และวิธีการหาคุณภาพ

.....
.....

6. แผนการดำเนินการวิจัย

เดือน ปี	กิจกรรม	หมายเหตุ

7. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

.....

8. แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล/สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

.....

งบประมาณ

.....

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

.....

บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง

.....

ความเห็นของอาจารย์นิเทศก์

.....

.....

ความเห็นของครูพี่เลี้ยง

.....

.....

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

ควรปรับปรุง/แก้ไข.....

อนุมัติ

(ลงชื่อ).....

ผู้บริหารสถานศึกษา

(ตัวอย่างปกนอก)
รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
เรื่อง

ผู้วิจัย

รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
รายวิชา 1014805 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 (School Internship 2)
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย/สาขาวิชาการประถมศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
(ตัวอย่างปกใน)
รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
เรื่อง

ผู้วิจัย

รายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
รายวิชา 1014805 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 (School Internship 2)
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย/สาขาวิชาการประถมศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566
คำนำ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ผู้วิจัย

.....

ชื่อเรื่อง :
ชื่อผู้วิจัย :รหัสประจำตัวนักศึกษา.....
อาจารย์ที่ปรึกษา : (ระบุชื่ออาจารย์นิเทศก์ และครูพี่เลี้ยง)
หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/สาขาวิชาการประถมศึกษา)
ระยะเวลา เดือน พ.ศ. 25..... ถึง เดือน พ.ศ. 25.....
จำนวนหน้า : หน้า

บทคัดย่อ

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลายมือชื่อนักศึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 1.อาจารย์นิเทศก์
2.ครูพี่เลี้ยง

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ.....	
บทคัดย่อ.....	
สารบัญ.....	
สารบัญตาราง.....	
บทที่ 1 บทนำ.....	
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	
ขอบเขตการวิจัย.....	
สมมติฐานการวิจัย.....	
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย.....	
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
แนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้อง.....	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	
เครื่องมือที่ใช้.....	
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	
สรุปผลการวิจัย.....	
อภิปรายผล.....	
ข้อเสนอแนะ.....	
บรรณานุกรม.....	
ภาคผนวก.....	
ประวัติผู้วิจัย.....	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1	
ตารางที่ 2	

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1	
ภาพที่ 2	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

.....
.....

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อ.....
2. เพื่อ.....

สมมติฐานการวิจัย

.....

ขอบเขตการวิจัย

1) ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็น.....

.....

2) ขอบเขตประชากร

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ เรียนวิชา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3) ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

ตัวแปรตาม ได้แก่.....

ตัวแปรต้น ได้แก่

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

..... หมายถึง

..... หมายถึง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1.

2.

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลรายละเอียดจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1) แนวคิด ทฤษฎี

.....
.....

2) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

.....
.....

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น (ตัวแปรอิสระ)

ตัวแปรตาม

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

.....
.....
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

.....
แบบแผนการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย

.....
ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

.....
การเก็บรวบรวมข้อมูล

.....
การวิเคราะห์ข้อมูล

.....
สถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

.....
.....
.....
.....

อภิปรายผลการวิจัย

.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

.....
.....
.....
.....

บรรณานุกรม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย
- เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล
- ภาพถ่ายการดำเนินการวิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล
วัน เดือน ปี เกิด
ที่อยู่ปัจจุบัน
ประวัติการศึกษา

.....
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
.....
พ.ศ. ระดับประถมศึกษา
พ.ศ. ระดับมัธยมศึกษา
พ.ศ. ระดับอุดมศึกษา

14. การบันทึกรายงานผลการพัฒนาตนเอง

ระหว่างที่นักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในช่วงระยะเวลา 1 เดือน ขอให้นักศึกษาวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง และกำหนดประเด็นที่ต้องพัฒนา โดยวางแผนดำเนินการพัฒนาตนเอง และบันทึก รายงานผลการพัฒนาตนเองตามแบบฟอร์มบันทึกรายงานการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา เมื่อเสร็จสิ้นการปฏิบัติการสอนและนำไปจัดเก็บไว้ในแฟ้มสะสมงาน

บันทึกรายงานผลการศึกษาค้นและการพัฒนาตนเอง

ในการพัฒนาตนเองนั้น สิ่งสำคัญอันดับแรก คือ การที่บุคคลนั้นจะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานทั้งทางกายภาพและทางด้านจิตใจของตนเองก่อนเป็นอันดับแรก และหลังจากนั้นการเริ่มกิจกรรมการพัฒนาตนเองก็จะสามารถดำเนินไปได้อย่างมีแบบแผนมากยิ่งขึ้น

1. ให้นักศึกษาวิเคราะห์ตนเองตามหัวข้อต่อไปนี้

- ตัวฉันเองเป็นอย่างไร
 ด้านบุคลิกภาพ.....
 ด้านวิชาการ.....
 ด้านวิชาชีพครู.....
- จุดเด่นในตัวฉัน คือ.....
- ข้อจำกัดในตัวฉัน คือ.....
- ในอนาคตฉันหวังว่า.....
- สิ่งที่ต้องการพัฒนามากที่สุด คือ.....
- สิ่งที่ยังอยากปรับปรุง คือ.....
- เหตุผลที่เลือกคือ.....

2. วิธีการหรือกิจกรรมในการพัฒนาตนเอง (ให้ระบุระยะเวลาการปฏิบัติไม่ต่ำกว่า 3 สัปดาห์อย่างต่อเนื่อง)

3. ผลการพัฒนาตนเอง

4. รางวัลที่ให้ตนเอง

15. การทำแฟ้มสะสมงาน

แฟ้มสะสมงานเป็นเอกสารสำคัญที่สรุปข้อมูลของครูเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านต่างๆ แฟ้มสะสมงานเป็นหลักฐานร่องรอยการปฏิบัติงานของครู ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนานักเรียนอย่างแท้จริง แฟ้มสะสมงานสะท้อนให้เห็นความรู้ ความสามารถ ทักษะและพัฒนาการตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติการสอน จุดประสงค์ของการทำแฟ้มสะสมงาน มีดังนี้

1. เพื่อบันทึกสิ่งต่างๆ ที่ครูทำเกี่ยวกับงานครูและการเรียนการสอนให้เป็นระบบ
2. เพื่อใช้เป็นหลักฐานแสดงผลงานของครู

องค์ประกอบของแฟ้มสะสมงาน

1. **องค์ประกอบหลัก** เป็นส่วนที่บรรจุข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับงานต่างๆ ได้แก่

1.1 **ข้อสรุปหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสอน**

- จำนวนนักเรียน
- วิชาที่สอน
- ชั่วโมงสอนแต่ละสัปดาห์
- คำอธิบายรายวิชา/กิจกรรม โดยย่อ เกี่ยวกับเนื้อหาวิธีจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน และการประเมินผล

1.2 **การประเมินผลการสอนโดยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของครู** เช่น

● ข้อมูลจากนักเรียนที่สามารถสะท้อนให้เห็นผลงานความสำเร็จของการสอน/การจัดประสบการณ์ครู

● ข้อมูลครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการเข้านิเทศ ดั่งชิ้นงานต่อไปนี้

- ผลงานของนักเรียน เป็นเอกสารที่แสดงให้เห็นผลงานของความสำเร็จในการสอนของครู รวมทั้งรายงานโครงการที่นักเรียนทำ

- แผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้/ควรจัดประสบการณ์ที่ได้รับ การตรวจแผนหรือนิเทศจากอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง อย่างละ 2 แผน

- แบบบันทึกการนิเทศโดยอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงอย่างละ 2 ฉบับ

- แบบบันทึกความรู้สึกรู้สึกต่อการปฏิบัติการสอน

2. **องค์ประกอบเสริม** เป็นข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสอน เช่น งานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากมหาวิทยาลัยและสถานศึกษา

ครูควรทำตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. รวบรวมความคิดว่าสิ่งใดบ้างที่สามารถบอกเรื่องราวเกี่ยวกับงานของครู

2. บันทึกที่ทำเป็นประจำทุกสัปดาห์งานแต่ละชิ้น ควรมีคำอธิบายเขียนติดไว้ด้วย ได้แก่ ลักษณะงาน วันที่ทำเสร็จ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับงานนั้น เช่น สิ่งที่ทำ ผู้ร่วมงาน สิ่งที่ต้องเรียนรู้หรือทักษะ อุปสรรค ปัญหา หรือสิ่งท้าทายที่พบ เหตุผลที่เลือกทำงานนี้ โดยตอบคำถามต่อไปนี้

- สิ่งที่เรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์การทำงานชิ้นนี้ คืออะไร
- งานชิ้นนี้แสดงให้เห็นว่ามีความสามารถหรือความสนใจอะไร
- งานชิ้นนี้บอกอะไรที่เกี่ยวข้องกับตัวครู
- ข้อมูลสำคัญอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน

3. เลือกงานชิ้นเด่นจำนวนหนึ่งเพื่อใส่แฟ้มงานครู โดยคำนึงถึงผู้ที่อ่านสิ่งที่เขาต้องการเห็น และวิธีประเมินงานของเรา

4. วิเคราะห์ชิ้นงานเหล่านั้น โดยระบุคุณภาพของงานและทักษะที่ใช้เพื่อแสดงให้เห็นความเด่นของงาน

5. จัดระบบงานชิ้นต่างๆ โดยเลือกวิธีใดวิธีหนึ่งจากวิธีต่อไปนี้

- เรียงลำดับการทำงานตั้งแต่ชิ้นแรก

- จัดตามประเภทของงาน เช่น การศึกษาผู้เรียน แผนการสอน สื่อการเรียนการสอน

เครื่องมือวัดผล การประเมินผล การศึกษานักเรียน การจัดป้ายนิเทศ เป็นต้น

6. เขียนเค้าโครงของแฟ้มงานครู ตามวิธีจัดระบบงาน

7. เขียนคำอธิบาย ประกอบด้วย

- ชื่องาน

- ข้อมูลเกี่ยวกับชิ้นงาน เช่น ระยะเวลาทำงาน วิธีทำ เครื่องมือที่ใช้ ปัญหา อุปสรรคที่พบ

- คำอธิบายความสำคัญของชิ้นงาน

- คำบรรยายแสดงน้ำหนักของงานให้เห็นความสำคัญ ปริมาณความเปลี่ยนแปลง

ประสิทธิผลของงาน และความพยายามในการทำ

- ข้อเสนอแนะหากต้องทำงานชิ้นนี้ซ้ำอีกครั้ง

8. จัดรูปเล่มของแฟ้มสะสมงานครู ตั้งแต่ปกหน้าถึงปกหลัง ทำสารบัญประกอบด้วย คำนำ ประวัติผู้จัดทำจุดเด่นของแฟ้มสะสมงานครู สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการทำแฟ้มสะสมงานครูและบทสรุป

หมายเหตุ องค์ประกอบของแฟ้มสะสมงานสามารถจัดให้สอดคล้องกับสถานศึกษาได้

“นักศึกษาจะต้องทำแฟ้มสะสมงาน โดยรวบรวมผลงานต่างๆ ที่พิจารณาว่าดีที่สุดและจัดทำเป็นรูปเล่มหรือแฟ้มสะสมงานอิเล็กทรอนิกส์ตามความเหมาะสม ประกอบการนำเสนอครูพี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์ และนำแฟ้มสะสมงานมาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดนิทรรศการแสดงผลงานการปฏิบัติการสอน ทั้งนี้แฟ้มสะสมงานเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2”

16. การนำเสนอประสบการณ์เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การนำเสนอประสบการณ์จากการปฏิบัติการสอนในแต่ละสถานศึกษา เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ดีที่นักศึกษาต้องนำข้อมูลที่ปฏิบัติมานำเสนอระหว่างการประชุมในแต่ละครั้งที่มหาวิทยาลัยกำหนด ตามรายละเอียดดังนี้

1. ชื่อนักศึกษา..... รหัสประจำตัว.....

2. สถานศึกษาที่ปฏิบัติการสอน.....

3. ประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติการสอน

ด้านการทำแผนการจัดประสบการณ์/แผนการจัดการเรียนรู้

ด้านการผลิตสื่อการเรียนรู้อื่นๆ

ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้เรียน

ด้านการปรับตัว

4. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

5. อื่นๆ

17. การประชุมสัมมนา

การประชุมสัมมนาของนักศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 1 และปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา 2 แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การประชุม ณ สถานศึกษาที่เป็นแหล่งปฏิบัติการสอน
 - หัวหน้าศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบจัดให้มีการประชุม โดยเชิญครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์เป็นที่ปรึกษาในการประชุม
 - สาระสำคัญและจุดมุ่งหมายในการประชุมเพื่อให้นักศึกษาทุกคน ได้ทราบเรื่องราว เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องได้ทราบปัญหา และร่วมกันเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ
 - ข้อมูลต่างๆ จากบันทึกเหตุการณ์ประจำวัน ควรนำมาพิจารณาในที่ประชุม
 - บันทึกผลการประชุมลงในสมุดบันทึกเหตุการณ์ประจำวันด้วย
2. การเข้าร่วมปฐมนิเทศ ประชุมสัมมนา ปัจฉิมนิเทศ และจัดนิทรรศการแสดงผลงานการปฏิบัติการสอน ณ มหาวิทยาลัย ตามรูปแบบที่เหมาะสมกับสถานการณ์
 - มหาวิทยาลัยจะประสานงานกับสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตให้นักศึกษาเข้าร่วมสัมมนาตามปฏิทินการปฏิบัติการสอนประจำภาคเรียน
 - หัวหน้าศึกษามีหน้าที่แจ้งให้สถานศึกษาทราบทุกครั้งก่อนเข้าร่วมสัมมนาของมหาวิทยาลัย ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะมีหนังสือแจ้งสถานศึกษาแล้ว

“นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมประชุมสัมมนาทุกครั้ง ทั้งการประชุม ณ สถานศึกษาที่ปฏิบัติการสอน และประชุมสัมมนาระหว่างการฝึก ณ มหาวิทยาลัย และบันทึกการประชุมสัมมนาลงในบันทึกรายงานการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา”

ระเบียบปฏิบัติในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

การปฏิบัติการสอนเป็นงานสำคัญที่มหาวิทยาลัยจัดให้นักศึกษาครูปฏิบัติการณ์ในสถานศึกษาพร้อมกัน โดยมุ่งหวังให้ทุกคนประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิผลในการฝึกประสบการณ์ จึงจำเป็นต้องมีข้อกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและเพื่อชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ตลอดจนเกียรติคุณของนักศึกษาเอง ฉะนั้น มหาวิทยาลัยจึงมีระเบียบปฏิบัติสำหรับนักศึกษาที่ปฏิบัติการณ์สอนไว้ดังนี้

1. นักศึกษาต้องไปถึงสถานศึกษาก่อนเวลาที่สถานศึกษากำหนดอย่างน้อย 15 นาที และออกจากสถานศึกษาหลังจากสถานศึกษาเลิกแล้ว 15 นาที เป็นอย่างน้อย หากไปสายหรือออกจากสถานศึกษาก่อนเวลาที่กำหนด 2 ครั้ง ถือเป็นขาด 1 วัน
2. นักศึกษาต้องมีเวลาปฏิบัติการณ์สอนในสถานศึกษาตามที่หลักสูตรกำหนด กรณีขาดการปฏิบัติการณ์สอนในสถานศึกษา (ตามข้อ 1) ต้องชดเชยหลังจากกำหนดการปฏิบัติการณ์สอนในสถานศึกษาสิ้นสุด
3. ไม่มีนโยบายให้นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตทุกสาขาวิชา ลาการปฏิบัติการณ์สอนในสถานศึกษา กรณีมีความจำเป็นจริงๆ ต้องได้รับการอนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษา/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูพี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ก่อน และกรณีการลาป่วยต้องมีใบรับรองแพทย์เท่านั้น
4. นักศึกษาต้องแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของมหาวิทยาลัย
5. นักศึกษาไม่มีสิทธิ์นัดหมาย พบปะกิจธุระส่วนตัวที่สถานศึกษา
6. ห้ามออกนอกบริเวณสถานศึกษาระหว่างการปฏิบัติการณ์สอน หากมีธุระจำเป็นต้องขออนุญาตผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือครูพี่เลี้ยง
7. นักศึกษาทุกคนควรรับประทานอาหารกลางวันของสถานศึกษา กรณีที่สถานศึกษาจัดเตรียมไว้ให้
8. ห้ามนักศึกษาชวนนักเรียนไปบ้านพักหรือไปทัศนศึกษาโดยเด็ดขาด และไม่ควรถูกนักเรียนไปบ้านพักของตน
9. นักศึกษาต้องเข้าประชุมสัมมนาทุกครั้งตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด
10. นักศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบงานต่างๆ ตามที่สถานศึกษา กำหนด และส่งผลการปฏิบัติงานต่อครูพี่เลี้ยง ตามเวลาที่กำหนดไว้
11. นักศึกษามีหน้าที่รับผิดชอบงานต่างๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดและส่งผลการปฏิบัติงานต่ออาจารย์นิเทศก์ ตามเวลาที่กำหนดไว้

“นักศึกษาทุกคนพึงปฏิบัติ ตามระเบียบวินัยของสถานศึกษาและมหาวิทยาลัยอย่างเคร่งครัด หากฝ่าฝืนจะได้รับโทษตามควรแก่กรณี และให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้แทนอาจารย์นิเทศก์คอยดูแลและให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้โดยเคร่งครัด”

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติหน้าที่ของนักศึกษา ระหว่างการศึกษาปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จด้วยดี ต้องมีความตั้งใจจริงที่จะทำงานสอนและปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีความขยันหมั่นเพียร คุณลักษณะของครูควรประกอบด้วยลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ความรับผิดชอบ นักศึกษาครูควรอุทิศแรงกาย กำลังความคิดอย่างเต็มสติกำลังและอุทิศเวลาทั้งหมดเพื่อการฝึกปฏิบัติ โดยไม่ถือโอกาสยามว่างไปกระทำกิจกรรมอื่นที่ไม่ใช่งานสอน

2. ความอดสาหะพยายาม นักศึกษาครูพึงตั้งใจทำงานในหน้าที่ด้วยความขยันขันแข็ง เอาการเอางาน ไม่ปล่อยเวลาให้ล่วงไปโดยเปล่าประโยชน์ มีความพากเพียรที่จะปฏิบัติงานล่องไปอย่างมีคุณภาพและสำเร็จลงด้วยดี

3. ความกระตือรือร้น นักศึกษาครูควรทำงานด้วยความสนใจ หาข้อบกพร่องแล้วรีบแก้ไข พยายามพัฒนางานให้ดีขึ้นทุกวิถีทาง สิ่งใดควรทำก็รีบทำทันทีและสำเร็จทันเวลาเสมอ

4. ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ นักศึกษาครูนอกจากจะทำงานสอนแล้วยังต้องรับผิดชอบงานในหน้าที่ครู จึงควรปฏิบัติตนให้เป็นที่ไว้วางใจไม่หลีกเลียงงาน ตรงต่อเวลา ทำหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์โดยไม่ต้องกล่าวตักเตือน

5. การปรับปรุงตนเอง โดยการวิเคราะห์จุดอ่อนจัดแจง และนักศึกษาครูจะต้องยอมรับฟัง คำวิจารณ์และตักเตือนของอาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยง ด้วยความเต็มใจ พยายามปรับปรุงแก้ไข ในสิ่งที่ตนบกพร่อง หมั่นตรวจตรางานอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อสร้างสมรรถภาพแห่งตนให้ปฏิบัติลุล่วงไปด้วยดี

6. ความตรงต่อเวลา นักศึกษาครูต้องเป็นผู้ตรงต่อเวลาเสมอ ทั้งการไปถึงสถานศึกษาตอนเช้า ก่อนเวลาสถานศึกษาเข้า เพื่อทบทวนวิชาที่จะสอน ตรวจสอบอุปกรณ์ให้พร้อมที่จะใช้ตลอดจนศึกษาระเบียบข้อบังคับหรือประกาศของทางสถานศึกษา เข้าห้องสอนและเลิกสอนตรงเวลา การปฏิบัติเช่นนี้ แสดงถึงความเอาใจใส่ต่อหน้าที่และเป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียนด้วย

7. ความร่วมมือ นอกจากงานประจำแล้ว นักศึกษาครูจำเป็นต้องให้ความร่วมมือในกิจกรรมด้านต่างๆ ของสถานศึกษา นับเป็นโอกาสอันดีที่จะได้ใช้ความสามารถและประสบการณ์ที่ตนมีอยู่ การช่วยกิจกรรมของสถานศึกษาเป็นการทำประโยชน์ส่วนรวม เป็นการแสดงความมีน้ำใจ ซึ่งนอกจากจะส่งผลให้เกิดความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจระหว่างครู อาจารย์ นักศึกษาแล้ว ยังนำชื่อเสียงมาสู่มหาวิทยาลัยของนักศึกษาอีกด้วย

8. การส่งงาน นักศึกษาครูที่ดีควรส่งงานตามเวลาที่อาจารย์กำหนดอย่างเคร่งครัด เช่น รายงานต่างๆ ฯลฯ ไม่ควรหลีกเลี่ยงผัดวันประกันพรุ่ง อ้างเหตุผลส่วนตัวนานาประการ พึงสำนึกว่างานต่างๆ ที่กำหนดให้ นั้นเป็นประโยชน์แก่ตนเองที่จะทำให้การสอนไม่ผิดพลาด ช่วยให้เกิดความมั่นใจในตนเองและเป็นความก้าวหน้าในการฝึกสอน ซึ่งจะเป็นหลักในการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อควรปฏิบัติของนักศึกษาต่อผู้เกี่ยวข้อง

ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา นักศึกษาจะต้องมีปฏิสัมพันธ์บุคคลหลายฝ่าย เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ บุคลากรอื่นๆ ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ เพื่อให้การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดี สามารถนำประสบการณ์ต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินอาชีพครูให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปในอนาคต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักศึกษาครูจะต้องทราบแนวทางที่จะปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การปฏิบัติต่อผู้บริหาร

- 1.1 รายงานตัวต่อผู้บริหารในวันแรกที่ไปถึงสถานศึกษา
- 1.2 รับทราบนโยบาย กฎ ระเบียบ และกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา
- 1.3 ปฏิบัติตนเสมือนหนึ่งเป็นครูในสถานศึกษาและปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด
- 1.4 ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานบริหารสถานศึกษา การประสานงานของครูในสถานศึกษา ความร่วมมือระหว่างครูและผู้ปกครอง โครงการต่างๆ ของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อจะได้มีประสบการณ์ในการจัดดำเนินงานด้วยตนเองในอนาคต
- 1.5 รับฟังคำวิจารณ์และข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขและปฏิบัติสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้น
- 1.6 ให้ความร่วมมือด้วยความสนใจในกิจการงาน และกิจกรรมพิเศษต่างๆ ของสถานศึกษา
- 1.7 ให้ความเคารพนับถือ

2. การปฏิบัติต่อครูพี่เลี้ยง

- 2.1 รับทราบกฎและระเบียบต่างๆ ของชั้นเรียน ตลอดจนรายละเอียดและปัญหาที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนและชั้นที่จะสอน
- 2.2 รับฟังคำวิจารณ์และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอน ตลอดจนเสนอความคิดเห็นตามกาลเทศะ
- 2.3 ช่วยจัดกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถและด้วยความเต็มใจ
- 2.4 ช่วยสร้างสื่อการสอนและหาความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวกับบทเรียนที่สอน
- 2.5 ช่วยงานปกครอง เช่น ควบคุมวินัยทั้งในและนอกห้องเรียน ดูแลนักเรียน ทำกิจกรรมต่างๆ ควบคุมความประพฤติส่งเสริมให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่ม
- 2.6 ช่วยดูแลสุขภาพทั้งในทางป้องกันและรักษา ตลอดจนดูแลเกี่ยวกับความปลอดภัยของนักเรียน
- 2.7 ช่วยงานแนะแนว เช่น เก็บข้อมูลทำทะเบียนต่างๆ อบรมนักเรียนกิจกรรมแนะแนว ศึกษาเด็กรายบุคคล เป็นต้น
- 2.8 ช่วยงานวัดผลและงานธุรการ เช่น ออกข้อสอบ คุมสอบ ตรวจข้อสอบ ทำสมุดประจำชั้น สมุดรายงานผู้ปกครอง บัญชีชื่อ ฯลฯ
- 2.9 ช่วยงานประจำ เช่น การให้แบบฝึกหัด ตรวจแบบฝึกหัด การทบทวน
- 2.10 ร่วมจัดป้ายนิเทศ นิทรรศการ อันเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและสถานศึกษา
- 2.11 ส่งแผนการสอนและงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามระยะเวลาที่กำหนด
- 2.12 หากเกิดปัญหาในการฝึกสอนควรรีบปรึกษากับครูพี่เลี้ยงทันที

3. การปฏิบัติต่ออาจารย์และบุคลากรอื่นๆ ในสถานศึกษา

- 3.1 ประพฤติตนอ่อนโยน เป็นกันเองต่อทุกคนในสถานศึกษาทั้งต่อหน้าและลับหลัง
- 3.2 เข้าร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาและช่วยเหลือบุคคลอื่นด้วยความเต็มใจและเสียสละ
- 3.3 มีสัมมาคารวะ อ่อนน้อม เชื่อฟังคำแนะนำตักเตือน
- 3.4 หากมีความไม่เข้าใจเกิดขึ้นควรมีความอดทน และหาทางปรับความเข้าใจเพื่อประสานความสามัคคีให้มั่นคงต่อไป

4. การปฏิบัติต่ออาจารย์นิเทศก์

- 4.1 พึงระลึกเสมอว่าอาจารย์นิเทศก์เป็นผู้ช่วยเหลือ แนะนำเพื่อให้การฝึกปฏิบัติประสบผลสำเร็จ ไม่ใช่เป็นผู้คอยจับผิด
- 4.2 รับฟังคำแนะนำและคำวิจารณ์ต่างๆ ด้วยใจกว้างและนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น
- 4.3 จัดทำกำหนดการสอน แผนการสอน และเตรียมสื่อการสอนต่างๆ ให้สมบูรณ์ เรียบร้อยตามคำแนะนำและเห็นชอบจากอาจารย์นิเทศก์ทุกครั้ง
- 4.4 พบปะและหารือปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับการสอนและอื่นๆ กับอาจารย์นิเทศก์เป็นประจำ เพื่อหาหนทางแก้ไขที่ดีที่สุด
- 4.5 ส่งงานที่อาจารย์นิเทศก์มอบหมายให้ตรงตามเวลากำหนด และนำเอาสิ่งที่อาจารย์ตรวจแก้แล้วมาใช้ปฏิบัติอย่างจริงจัง
- 4.6 เมื่อมีปัญหา ไม่ควรเก็บไว้ ควรปรึกษาทันที ก่อนจะสายเกินไป

ข้อเตือนใจ

- นักศึกษาพึงระลึกอยู่เสมอว่ากำลังปฏิบัติหน้าที่ครูอยู่ ฉะนั้น จึงควรปฏิบัติดังนี้
1. ให้ความรักและความสนใจแก่นักเรียนทุกคนอย่างเสมอหน้ากัน
 2. ยึดมั่นในอุดมคติที่จะเป็นครูที่ดีของศิษย์ ของสังคม และความภาคภูมิใจ
 3. มีความยุติธรรมช่วยแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นด้วยความสุจริตรอบคอบ ใจเย็น ไม่ลุแก่อำนาจโหด
 4. พยายามปรับปรุงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ดียิ่งขึ้น โดยยึดหลักวิชาที่ศึกษามา หมั่นหาความรู้เพิ่มเติมทั้งในวิชาการและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ครู
 5. วางตัวให้เหมาะสมกับความเป็นครู มีความตั้งใจจริงในการสอนและประพฤติตนให้เป็นที่เคารพรักของศิษย์อยู่เสมอ
 6. ให้ความร่วมมือในการรักษาความสะอาด ความมีระเบียบวินัยของสถานศึกษาเช่นเดียวกับครูอื่นๆ ในสถานศึกษา
 7. ประพฤติปฏิบัติอย่างบุคคลที่มีการศึกษา มีกิริยามารยาทอ่อนโยนไม่แข็งกระด้างกับครูอื่นๆ ในสถานศึกษา
 8. ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการประชุมปรึกษา หรือตลอดจนการทำงานเพื่อส่วนรวม
 9. มีความกระตือรือร้น สนใจและตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ได้ผลดีที่สุด
 10. ปฏิบัติหน้าที่อยู่อย่างสม่ำเสมอ ไม่ลาหรือขาด มาสายโดยไม่มีเหตุจำเป็น
 11. วางโครงการ เตรียมการสอนล่วงหน้าอย่างเรียบร้อยสมบูรณ์
 12. รับผิดชอบในหน้าที่ครูโดยครบถ้วนสมบูรณ์ ตลอดจนตรวจตราเอาใจใส่ในงานต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายจากสถานศึกษาเป็นกรณีพิเศษ

13. ทำหน้าที่ช่วยดูแลในเรื่องความปลอดภัยของนักเรียนทั้งในและนอกเวลาเรียน
14. เชื้อฟัง ปฏิบัติตามคำแนะนำของครูพี่เลี้ยง ครูในสถานศึกษาและอาจารย์นิเทศก์
15. หมั่นแสวงหาความรู้และวิธีสอน ตลอดจนนวัตกรรมทางการศึกษาและนำมาใช้ในการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
16. รักษาสุขภาพอนามัยให้แข็งแรง แต่งกายสะอาดเรียบร้อยตามระเบียบของสถาบัน เข้มแข็ง อารมณ์มั่นคง แจ่มใส มีความพร้อมที่จะปฏิบัติงาน
17. นักศึกษาพึงระลึกเสมอว่า ตนเป็นผู้แทนนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต เป็นครูคนหนึ่งของสถานศึกษา ก่อนทำสิ่งใด พุดสิ่งใด พึงคิดให้รอบคอบ โดยคำนึงถึงเกียรติ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย ประพฤติตนให้เป็นครูที่ดีของศิษย์ เป็นนักศึกษาครูที่สถานศึกษาระลึกถึงเสมอ แม้จะเสร็จสิ้นการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

การเขียนบทความเพื่อการตีพิมพ์

สำหรับนักศึกษาโครงการสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (CWIE)

ชื่อบทความภาษาไทย

ชื่อบทความภาษาอังกฤษ

ชื่อ-สกุล สาขาวิชา..... คณะ..... มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ที่อยู่นักศึกษา.....

เบอร์โทรศัพท์..... E-mail

สถานที่ปฏิบัติงานในโครงการสหกิจศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต : จ

โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ในมหาวิทยาลัย ศูนย์การศึกษา

1. บทนำ (เกริ่นนำเพื่อให้เห็นความสำคัญของการทำโครงการหรือปฏิบัติงาน หรือจะเรียกว่าให้หลักการและเหตุผล) (ความยาวไม่เกิน 15 บรรทัด)

2. วิธีการ/ขั้นตอนในการทำโครงการ หรือ ลักษณะงานที่ปฏิบัติ (อธิบายความชัดเจนว่างานที่ทำ ทำอะไร มีขั้นตอน และความสำคัญอย่างไรบ้าง)

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง (ระบุทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงการพร้อมทั้งบรรยายวิชาที่นักศึกษาเรียนว่ามีรายวิชาอะไรบ้างที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการจัดทำโครงการได้อย่างไร)

สรุป (สรุปอย่างย่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนเกี่ยวกับงานที่ทำ และเชื่อมโยงเน้นให้เห็นถึงประโยชน์ของการไปสหกิจศึกษาแล้วส่งผลดีต่อสถานประกอบการ)

4. ประโยชน์ที่ได้รับ ระบุประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และจากการจัดทำโครงการ โดยให้ระบุดังนี้

5.1 ประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับ

5.2 ประโยชน์ที่สถานศึกษาได้รับ

5. ข้อเสนอแนะ

6. กิตติกรรมประกาศ

เอกสารอ้างอิง (ถ้ามี)

(1)

(2)

(3)

ภาคผนวก

ชื่อสถานประกอบการ.....
ที่ตั้ง

.....

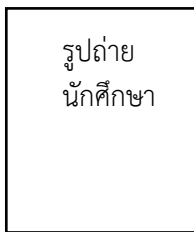
ชื่อพนักงานที่ปรึกษา

ตำแหน่ง

แผนก / ฝ่าย

ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ประวัติผู้เขียนบทความ

ชื่อ - สกุล

.....

สาขาวิชา

.....

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

ที่อยู่.....

เบอร์โทรศัพท์

E-mail